

SAVA
OSIGURUVANJE

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА
РАБОТЕЊЕТО ЗА 2016 ГОДИНА
НА САВА ОСИГУРУВАЊЕ АД
СКОПЈЕ

Содржина:

ОБРАЌАЊЕ НА УПРАВАТА.....	4
I. ИЗВЕШТАЈ ЗА УПРАВАТА НА ДРУШТВОТО	5
1 ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ	6
2 РАКОВОДНИ ЛИЦА	7
II. ДОСЕГАШЕН И ИДЕН РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО.....	8
1 ИСТОРИЈА НА ДРУШТВОТО	9
1.1 Најважни настани на Друштвото	9
1.2 Најважни настани во 2016 година	10
2 РАЗВОЈ ВО 2016 И ОЧЕКУВАН РАЗВОЈ ВО 2017	10
2.1 Визија, мисија и вредности	10
2.2 Профил на Друштвото.....	11
2.3 Дејност на Друштвото	12
2.4 Позначајни случувања за 2016 година	13
2.5 Развој во 2016	13
2.6 Очекуван иден развој во 2017.....	14
2.7 Опис на главните опасности и несигурности со кои се соочуваше Друштвото	15
3 КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ.....	16
3.1 Стретешки насоки на Друштвото	16
3.2 Исполнување на деловните цели	17
3.3 Овластени ревизори	18
3.4 Материјални фактори на ризик	18
3.5 Зделки со заинтересирана страна	20
3.6 Големи зделки	20
3.7 Измени во основната главнина и во резултатите за извештајниот период.....	20
3.8 Промена во сопственичката структура.....	20
3.9 Акционерски капитал и сопственичка структура.....	21
3.10 Организациона шема	23
3.11 Подружници на Друштвото	23
3.12 Податоци за продажната мрежа.....	25

4	ОПИС НА СОСТОЈБАТА ВО СТОПАНСТВОТО	26
4.1	Макроекономски движења во 2016 и очекувања во 2017.....	26
4.2	Осигурителен пазар	28
III.	АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО	31
1	КЛУЧНИТЕ ИНДИКАТОРИ НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО	32
1.1	Најважни финансиски показатели за 2016 година.....	32
2	ПРЕМИЈА.....	33
2.1	Број на склучени договори за осигурување.....	33
2.2	Полисирана премија	34
2.2.1	Структура на полисирана премија.....	35
2.2.2	Полисирана премија по дистрибуциски канали	36
3	ШТЕТИ.....	37
3.1	Број на ликвидирани штети.....	37
3.2	Износ на ликвидирани штети.....	38
3.2.1	Структура на штети.....	39
3.2.2	Ликвидирани штети по дистрибуциски канали	39
3.2.3	Штети / премија (loss ratio)	40
4	РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ.....	41
4.1	Број на резервирани штети	41
4.2	Износ на резервирани штети	42
4.2.1	Структура на бруто резервирани штети.....	43
5	РЕОСИГУРУВАЊЕ.....	43
6	ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	45
6.1	Бруто технички резерви.....	45
6.2	Нето технички резерви	47
6.2.1	Структура на нето технички резервации.....	48
7	ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ	49
7.1	Резултат од работењето	49
8	ФИНАНСИСКА ПОЛОЖБА	50
8.1	Актива и пасива	50

8.2	Капитал и резерви	51
IV.	ОСТАНАТИ ПОДАТОЦИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РАБОТЕЊЕТО	52
1	УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ	53
1.1	Стратешки насоки од областа на управување со човечки ресурси	53
1.2	Клучни активности од областа на управување со кадри во 2016 година	53
1.3	Вработување и структура на вработени	53
1.3.1	Вкупен број на вработени во Друштвото	54
1.3.2	Број на вработени во Друштвото врз основа на типот на вработеност (скратено/полно работно време)	56
1.3.3	Вработени во Друштвото врз основа на степенот на образование	56
1.3.4	Вработени во Друштвото врз основа на возраст	56
1.3.5	Вработени во Друштвото врз основа на пол	57
2	ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА	58

ОБРАЌАЊЕ НА УПРАВАТА

Почитувани акционери, деловни партнери и соработници,

Зад нас е уште една година која со гордост ја оценуваме како успешна. Се чувствувам почестен што сум на чело на тимот кој и во 2016 година даваше сè од себе за да ги оствари плановите и да придонесе кон високите деловни резултати.

Сава осигурување а.д. Скопје ја заврши 2016 година со позитивен финансиски резултат во износ од 28.679.517 денари со што реализираше пораст на добивката од 2,7% во однос на претходната 2015 година. Ја утврдивме стабилната позиција и оценката за добар рејтинг на македонскиот осигурителен пазар. Останавме верни на идејата за квалитет пред квантитет, а која ќе продолжиме да ја негуваме и во 2017 година.

Можам слободно да кажам дека 2016 година беше полна со предизвици за нашето работење – бројни надворешни и внатрешни фактори кои го отежнуваа патот кон успехот, но ние посветено работевме на зацртаните цели. Продолживме да работиме на најдобрите решенија за осигурениците, пред сè преку создавање на најквалитетно осигурително покритие, а потоа со навремено и адекватно сервисирање на штетите. Веруваме дека тоа е вистинскиот начин да градиме и одржуваме сериозно и стабилно партнерство со своите клиенти.

Изминатата година останавме препознатливи како лидери по иновативноста и развојот на нови продукти на македонскиот пазар благодарение на неколку различни проекти: склучивме договор со Фондот за ПИОМ за соработка во поглед на издавање полиси за осигурување; започнавме со онлајн продажба на полиси за патничко осигурување; воведовме неколку нови продукти - Автомобилска асистенција, Домашна асистенција, Каско на прв ризик. Со воведувањето на Автомобилската асистенција, а покрај познатите автоодговорност, каско, зелен картон, популарно наречената АО+ полиса, како и услугата за заменско возило, ние ја имаме најкомплетната понуда за осигурување на моторни возила во рамките на македонскиот пазар.

Во текот на 2016 година ја продолживме успешната соработка со НЛБ Банка која е застапник за продажба на сите наши продукти. Ги почувствувавме и првите ефекти од работата на сопствениот Контакт - центар, како гласник за нашите нови продукти кој игра и едукативна улога пред населението во однос на осигурителните продукти, а истовремено претставува и инкубатор на нови продажни кадри во Друштвото. Ја одбележавме и првата годишнина од работењето на Сава Стејшн.

Со несмалена желба и посветеност продолживме со активностите од сферата на општествено одговорно однесување, помагајќи на сопствената животна и работна средина преку повеќе настани и активности.

Секако, во 2017 година, ќе продолжиме да работиме на максимизирање на капиталот на акционерите и остварување на целите на стејкхолдерите.

Ова мое обраќање би сакал да го завршам со нагласување на мојата благодарност до сите кои несебично, пожртвувано и високо професионално работеа за успешниот деловен резултат на Сава осигурување: на вработените, на менаџментот. Истовремено, благодарам на матичната куќа Сава Ре од Љубљана за постојаната поддршка, како и на сите акционери и верни клиенти за соработката, разбирањето и меѓусебната лојалност.

*Со почит,
Извршен директор
Петер Скварча,*

I ● ИЗВЕШТАЈ ЗА УПРАВАТА НА ДРУШТВОТО

1 ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ

Одборот на Директори го сочинуваат пет членови во следниот состав:

ПЕТЕР СКВАРЧА, М-р за европски интеграции (дипломиран политиколог), извршен член на Одборот на директори, роден на 01 Февруари 1975 година во Крањ, Република Словенија, машки пол, со бруто годишен надоместок за 2015 година по основ на плата и други права кои му следуваат според Договорот за регулирање на односите помеѓу Друштвото и Извршниот директор (Менаџерски договор) во висина на 4.083.414,00 денари, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 22.11.2011 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоен мандат до 08.10.2016 година, вработен во САВА осигурување, а.д. Скопје на работно место Извршен директор, дејност: неживотно осигурување, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица.

РОК МОЉК, дипломиран економист, претседател и неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 20.04.1968 година во Постојна, Република Словенија, машки пол, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 08.02.2012 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоен мандат до 08.10.2016 година, член на Управата на Заваровалница Марибор д.д., Република Словенија и член на надзорните органи на Illyria Kompania e Sigurimeve sh.a. и Illyria Life Kompania e Sigurimit të Jëtës, sh.a. – Косово. Вработен во Заваровалница Марибор, д.д. од Марибор, Р.Словенија, дејност: осигурување, на работно место член на Управа.

ПОЛОНА ПИРШ ЗУПАНЧИЧ, М-р по економски науки, неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, родена на 14.06.1975 година во Љубљана, Република Словенија, пол женски, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 31.07.2012 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоен мандат до 05.09.2020 година, член во надзорните органи на Velebit osiguranje, d.d., Zagreb, Zavarovalnica Maribor, d.d., Sava životno osiguranje, a.d.o. Beograd. Вработена во Позаваровалница САВА, д.д. од Љубљана, Р.Словенија, дејност: реосигурување, на работно место Извршен директор на Секторот за стратешки финансии и контролинг.

ЈАНЕЗ ЈЕЛНИКАР, М-р по фармација, неизвршен-независен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 15.05.1957 година во Љубљана, Република Словенија, пол машки, со индивидуален квартален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување во износ од 500 ЕУР во денарска противвредност, Државјанство: словенечко и македонско, датум на првично именување: 30.09.2013 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоеен мандат до 05.09.2020 година, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица. Вработен во Јанифарм ДООЕЛ Куманово, дејност консултантски: услуги и трговија, на работно место Управител.

МИЛАН ВИРШЕК, дипломиран правник, неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 05.11.1968 година во Љубљана, Република Словенија, пол машки, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 25.03.2010 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоеен мандат до 05.09.2020 година, член во надзорните органи на Заваровалница Марибор д.д., Република Словенија, САВА Монтенегро а.д. Подгорица - Црна Гора и Illyria Kompania e Sigurimeve sh.a., Приштина - Косово. Вработен во Позаваровалница САВА, д.д. од Љубљана, Р.Словенија, дејност: реосигурување, на работно место Директор на областа за надзор во Секторот за поддршка на Групаацијата – надзор на неживотно осигурување и развој.

2 РАКОВОДНИ ЛИЦА

- Сектор за развој на продукти и превземање на ризици;
- Сектор за продажба, Стојан Манушев, директор;
- Сектор за штети (проценка и ликвидација), Мелита Гугуловска, директор;
- Сектор за финансии и сметководство, Јордан Ралуповски, директор;
- Сектор за општи и правни работи, Искра Костова, директор;
- Самостојна служба за внатрешна ревизија, Наташа Џидрова, внатрешен ревизор;
- Самостојна служба за контролинг, Билјана Аргир;
- Самостојна служба за наплата, Јасмина Џартова;
- Самостојна служба за актуарски работи, Владимир Стојаноски;
- Самостојна служба за ИТ, Александар Михајлоски;
- Самостојна служба за управување со ризици, Афродита Мицковска.

• ДОСЕГАШЕН И ИДЕН РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО

1 ИСТОРИЈА НА ДРУШТВОТО

1.1 НАЈВАЖНИ НАСТАНИ НА ДРУШТВОТО

Година	Најважни настани
1993	САВА осигурување, а.д. Скопје е основано како а.д. за осигурување ТАБАК – Скопје, на основачкото собрание одржано на 24.12.1993 година, со почетен капитал од 1 милион германски марки или 1000 обични акции со вредност од 1.000 ДЕМ по акција. После успешно спроведената втора емисија на акции, во текот на 1994 и 1995 година обезбеден е дополнителен капитал, со што вкупната главнина изнесувала 2.530.000 ДЕМ или 1.265.000 ЕУР. Со резервирање на 66,9% од остварената добивка во 2001 година и преку издавање на трета емисија на акции во 2002 година, акционерскиот капитал е зголемен за 3.010 акции, или за дополнителни 1.505.000 ЕУР.
2006	Во 2006 година сопственичката структура била распределена на 21 акционер, а 10 од нив контролирале 81% од вкупниот број на акции.
2007	Во почетокот на 2007 година SAVA RE Љубљана го откупила мнозинскиот пакет на акции, а во Ноември 2007 година Друштвото го промени името во Акционерско Друштво за осигурување САВА ТАБАК.
2008	Во Јануари 2008 година извршена е четвртата емисија на акции во износ од 230.000 ЕУР, со која се емитирани 460 обични акции, со цел усогласување со новите измени и дополнувања на Законот за супервизија на осигурувањето. Со овие измени основачкиот капитал на Друштвото изнесува 3.000.000 ЕУР.
2011	На 10–ти Ноември 2011 година Друштвото се ребрендираше и го промени своето име во САВА осигурување а.д. Скопје. Со тоа Друштвото се унифицираше во својот корпоративен идентитет и лого со останатите придружни друштва на групацијата Сава Ре.
2013	Во август 2013 година Групацијата САВА РЕ стана сопственик на 100% од осигурителната компанија Заваровалница Марибор (Zavarovalnica Maribor) од Словенија, со што доживеа значајна трансформација и стана втората по големина осигурителна групација во регионот. Ова претставува остварување на важна стратешка цел – да се зацврсти позицијата на развиениот осигурителен пазар и да се воспостави бизнис модел кој е добро избалансиран во однос на локалните и светските трендови на осигурителниот пазар. Тоа се двата сегменти по кои групацијата ќе го очекува и најголемиот прилив, главно поради растот на премиите на осигурителниот пазар на Западен Балкан – чиј потенцијал е токму во неговата недоволна развиеност, а кој треба да обезбеди зајакнување на групацијата и поддршка на нејзината политика за дивиденда.
2014	На 22.12.2014 како целосна инвестиција на Друштвото беше основана станицата за технички преглед Сава Стејшн, која е уште една успешна приказна за словенечко-македонското партнерство и економска соработка. Сава Стејшн е нова членка на групацијата Сава Ре и проект на Сава осигурување а.д. Скопје. Станицата отпочна со работа во 2015 година со првичните резултати веќе ја зацврсти одличната позиционираност на Сава осигурување на македонскиот осигурителен пазар, но дава свој придонес во економскиот развој на општина Илинден, каде е лоцирана.
2015	На 22.12.2014 како целосна инвестиција на Друштвото беше основана станицата за технички преглед Сава Стејшн, која е уште една успешна приказна за словенечко-македонското партнерство и економска соработка. Сава Стејшн е нова членка на групацијата Сава Ре и проект на Сава осигурување а.д. Скопје. Станицата отпочна со работа во 2015 година со првичните резултати веќе ја зацврсти одличната позиционираност на Сава осигурување на македонскиот осигурителен пазар, но дава свој придонес во економскиот развој на општина Илинден, каде е лоцирана. Со вклучувањето на новата членка Заваровалница Марибор, групацијата од 2015 година планира значителен пораст на премијата и тоа, главно, на осигурителните пазари надвор од Словенија. Впрочем, главните цели на групацијата во наредните три години ќе бидат интеграцијата на осигурителниот пазар во Словенија и растот надвор од нејзините граници, поради што Сава Ре ќе биде во потрага по нови развојни можности во регионот.

1.2 НАЈВАЖНИ НАСТАНИ ВО 2016 ГОДИНА

2 РАЗВОЈ ВО 2016 И ОЧЕКУВАН РАЗВОЈ ВО 2017

2.1 ВИЗИЈА, МИСИЈА И ВРЕДНОСТИ

МИСИЈА

- Обезбедуваме континуитет во сигурноста, ги следиме во чекор сите новитети и потреби на осигурителниот пазар, се со цел поуспешно и поефикасно работење на Друштвото.

ВИЗИЈА

- Да бидеме осигурително друштво кое на домашниот пазар ќе го препознаваат како сериозен партнер кој нуди услуги со највисок квалитет и сигурност.

ВРЕДНОСТИ

- Ние сме посветени кон клиентите, иновативни, професионални и етични, ние сме успешни во работењето, одговорни кон околината, ние имаме приврзани и задоволни вработени и заедно го градиме угледот на Друштвото.

2.2 ПРОФИЛ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување а.д. со седиште во Скопје е подредено друштво на Позаваровалница САВА д.д. Љубљана, која има доминантно учество од 92,44% во неговиот акционерски капитал.

Име:	<i>САВА осигурување, а.д. Скопје</i>
Седиште:	<i>Ул. Загребска бр.28 А, 1000 Скопје</i>
Телефон:	<i>+389 (2) 5101 500</i>
Телефакс:	<i>+389 (2) 5101 502</i>
Web страна:	<i>www.sava.mk</i>
Матичен број:	<i>4778529</i>
Основна дејност:	<i>Неживотно осигурување</i>
Година на основање:	<i>1993</i>
Основен капитал:	<i>234.072.672 МКД (3.805.905 ЕУР)</i>
Број на обични акции	<i>18.326</i>
Удел во капиталот:	<i>Позаваровалница Сава, д. д. Љубљана: 92,44%</i>
Органи на управување:	
<i>Извршен директор:</i>	<i>Петер Скварча</i>
<i>Главни оперативни директори:</i>	<i>Русе Дракуловски</i>
	<i>Ило Ристовски</i>
<i>Одбор на директори:</i>	
<i>Претседател:</i>	<i>Рок Мољк</i>
<i>Членови:</i>	<i>Петер Скварча</i>
	<i>Милан Виршек</i>
	<i>Јанез Јелникар</i>
	<i>Полона Пири Зупанчич</i>
Управувачка поврзаност:	<i>Подредено друштво</i>

2.3 ДЕЈНОСТ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување, а.д. Скопје обавува работи од дејноста на неживотно осигурување, со која обезбедува сигурност за клиентите, економска заштита на имотот, возилата и лицата од ризици и гарантира добро работење со капиталот.

Врз основа на Решение бр.18-23977/8-02 од 28.03.2003 година, Друштвото има дозвола за вршење на работи за осигурување во рамките на следните класи на осигурување:

- Осигурување од последици на несреќен случај-незгода;
- Здравствено осигурување кое не е покриено со задолжителното здравствено осигурување;
- Осигурување на моторни возила (каска);
- Осигурување на шински возила (каска);
- Осигурување на воздухоплови (каска);
- Осигурување на пловни објекти (каска);
- Осигурување на стоки во превоз (карго);
- Осигурување на имот од пожар и природни непогоди;
- Други осигурувања на имот;
- Осигурувања од одговорност од употреба на моторни возила;
- Осигурувања од одговорност од употреба на воздухоплови;
- Осигурувања од одговорност од употреба на пловни објекти;
- Општото осигурување од одговорност;
- Осигурување на гаранции;
- Осигурување од финансиски загуби;
- Осигурување на правна заштита;
- Осигурување на туристичка помош за лица кои се соочуваат со проблеми при патување.

Основната дејност на Друштвото е поврзана со:

- склучување и исполнување на договори за неживотно осигурување;
- склучување и исполнување на договори за соосигурување;

Работењето се одвива преку:

- Сектор за развој и превземање на ризици;
- Сектор за продажба;
- Сектор за штети;
- Сектор за финансии и сметководство;
- Сектор за општи и правни работи;
- Самостојна служба за внатрешна ревизија;
- Самостојна служба за наплата;
- Самостојна служба за контролинг;
- Самостојна служба за актуарски работи,
- Самостојна служба за управување со ризици и
- Самостојна служба за ИТ.

Според обемот и видот на работата Секторите имаат оптимален капацитет за квалитетно извршување на работењето и располагаат со кадар кој има повеќегодишно искуство и знаење, потврдена стручност и компетентност за обавување на работите од областа на осигурувањето.

Стратешка определба на Друштвото е подобрување на квалитетот и перформансите во осигурувањето, и зголемување на учеството на осигурителниот пазар.

Делувањето на Друштвото е во согласност со принципите на корпоративното управување преку кое се изразува сигурност, доверба, транспарентност и рејтинг. Потврда за успешното работење се досегашните достигнувања на домашниот пазар и високата позиција во осигурителната дејност во државата.

2.4 ПОЗНАЧАЈНИ СЛУЧУВАЊА ЗА 2016 ГОДИНА

- Во текот на целата 2016 година редовно беа разгледувани од страна на Одборот на директори кварталните извештаи за измени во правната регулатива во Република Македонија, како и Извештаи за проценка на усогласеноста на Друштвото со прописите и се следеше остварувањето на препораките дадени од Секторот за општи и правни работи (compliance);
- Беа усвојувани нови акти на деловна политика или се вршеше измена и дополнување на постоечките;
- За првпат беше усвоен Етичкиот кодекс на САВА осигурување;
- Беа усвојувани нови интерни акти на Друштвото или се усогласуваа постоечките со измените во законската регулатива и со изменетите оперативни процедури.

2.5 РАЗВОЈ ВО 2016

Со цел да ја задржиме стекнатата позиција, поставуваме стабилни односи во Друштвото и се прилагодуваме на се поголемите барања на модерниот пазар. Во своето работење перманентно ги следиме современите европски и светски трендови и воведуваме иновации во согласност со светските стандарди. Во фокусот на нашето работење и понатаму остануваат осигурениците, како и придонесот за развојот на економијата во земјата. Вложувањето во квалитетот, знаењето и вештините се компаративна предност и придобивка за клиентите/осигурениците, акционерите и вработените.

Друштвото во работењето се базира на следните вредности:

- Доверба и интегритет;
- Задоволство на клиентите;
- Продукти кои се формираат според потребите на клиентите;
- Грижа за угледот и напредокот на Друштвото;
- Користење на вкупните способности и капацитет, за развој и остварување на добри резултати во работењето;
- Задоволство и лојалност на вработените;
- Компетентност и одговорност во работењето;
- Транспарентност во работењето;
- Тимско и успешно работење.

2.6 ОЧЕКУВАН ИДЕН РАЗВОЈ ВО 2017

Во 2017 година, особено ќе се развиваат конкурентските предности на пазарот, ќе се вложува во квалитетот и асортиманот на производите и во продажната мрежа, со цел нашите производи да станат подостапни за осигурениците. Во 2017 година се планира воведување на нови производи кои се уште не се присутни на пазарот и ќе и ја дадат неопходната конкурентска предност на нашата продажна мрежа. Во технологијата на работењето ќе се имплементираат современи деловни методи и ќе се вложува во знаење и вештини на нашите вработени. Така ќе обезбедиме сигурна иднина за своите клиенти, акционери и вработени.

Квалитетот на услугите и потребите на осигурениците секогаш ќе бидат на прво место во работењето на Друштвото, а на нашите клиенти (осигуреници) ќе им се обезбедат најдобри услуги, целокупен сервис во поглед на водење на осигурувањето и ризикот. Тоа е стратегија на нашето Друштво и гаранција за идниот развој.

Во 2017 година ќе продолжиме со нашата клучна цел – подобрување на квалитетот на сопствената продажна мрежа и на Друштвото, да се развива Центарот за поддршка на продажната мрежа (Контакт Центарот) и да се креира поефикасен директен маркетинг, со цел да се зголеми бројот на нови осигуреници и да се зајакне осигурителниото портфолио.

Очекуваме да го зголемиме осигурителниото портфолио со нови производи во Банкоосигурувањето, со цел да се привлечат нови клиенти, да се задоволат потреби на населението кои досега не биле опфатени со досегашната понуда на производи, понуда на нови производи и сеопфатен пакет на осигурувања за граѓанството и за малото стопанство. Идејата е да се постигне што

поголема сегментација на пазарот и понуда на осигурувања, кои се блиски на потребите на крајните корисници.

Кај тендерската продажба во 2017 година се очекува да се задржи трендот на опаѓање заради воведување на задолжително завршување на тендерската постапка со електронска аукција (негативно наддавање). Електронската негативна аукција значи дополнително еродирање на и онака екстремно ниската просечна премија потребна за склучување на осигурување преку тендери.

Во 2017 ќе се продолжи со веќе отпочнатите активности со одредени големи правни субјекти за склучување на договори за осигурување.

Во однос на наплатата на премијата се очекува поголема ефикасност во наплатата, што произлегува и од целисходната примена на промените во подзаконската регулатива и извршувањето, како и посилната софтверска поддршка.

Во смерниците за инвестициона политика на Друштвото за 2017 година планира инвестиции во делот на отварање на други сопствени станици за технички преглед "Sava Station". Ангажманот на Друштвото во овој сегмент е пред се во насока на подобрување на услугата и зајакнување на сопствената продажна мрежа. Во рамките на овие технички станици Друштвото ќе формира сопствени продажни единици и сопствени штетни центри.

Организациската структура на Друштвото ќе се обликува динамично, според потребите и развојот. Во следната година ќе се работи и на хармонизацијата на сите делови на Друштвото, бидејќи тоа претставува битен фактор за успешно функционирање и координација на системот.

Со овие промени се очекува да се постигнат подобри резултати, поголема ефикасност, а со тоа и зголемување на задоволството на клиентите.

Задоволството на странките е наша основна вредност. Ќе се насочиме кон оптимизирање на квалитетот на услугите и зајакнување на лојалноста со странките.

Во односите со странките ќе се трудиме да ја зголемиме осигурителната култура и да го развиваме сегментарниот и индивидуален пристап до странките, да воведеме мултиканална продажба и да го поедноставиме процесот на продажба.

За целосно задоволување на потребите на осигурениците треба да развиваме осигурително-финансиски центри со широка понуда на финансиски услуги.

2.7 ОПИС НА ГЛАВНИТЕ ОПАСНОСТИ И НЕСИГУРНОСТИ СО КОИ СЕ СООЧУВАШЕ ДРУШТВОТО

Во 2016 година на македонскиот осигурителен пазар, кој сеуште спаѓа во категоријата на неразвиени осигурителни пазари, се повеќе се чувствува силна конкуренција и борба на пазарот. Покрај силната конкуренција САВА осигурување успешно се бори на пазарот, остварува напредок и го

држи петтото место во вкупното бруто осигурување во Република Македонија. По реализирана нето премија на пазарот Друштвото е рангирано на второто место на македонскиот осигурителен пазар.

Конкуренцијата во наредниот период ќе биде силна, беспопштедна и поагресивна, поради што ќе биде неопходно да се инвестира многу повеќе во развојот, квалитетот и маркетингот.

Главните оперативни опасности во 2016 година беа:

- нелојална конкуренција;
- ниска куповна моќ;
- мал финансиски пазар;
- низок степен на ликвидност на стопанските субјекти;
- општ тренд на намалување на премиските стапки, особено за учество на тендерите, кои ја кршат економската логика и рентабилноста на работењето;
- општ тренд на зголемување на просечната провизиска стапка на пазарот.

3 КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

3.1 СТРЕТЕШКИ НАСОКИ НА ДРУШТВОТО

Во 2016 година активно се работеше на воведување современи методи и организација на работење и на подобрување на квалитетот на осигурувањето. Исто така, динамично се развиваше процесот на воспоставување на сигурни и доверливи односи со клиентите. Проектот за непосредно и систематично поврзување со осигурениците и задоволување на нивните интереси, односно обликување на процесот на работење спрема потребите и интересите на клиентите, успешно се остварува.

Развојот на продажните места, во што ги вклучуваме регионалните канцеларии, осигурителните застапници и агенти, исто така преставува значаен проект на Друштвото, кој дава добри резултати. До крајот на 2016 година се отворени и опремени 45 канцеларии надвор од седиштето на Друштвото.

Традицијата и високиот рејтинг, заедно со кадровската екипираност, се основа за натамошен успешен развој на САВА осигурување.

Долгорочни развојни цели на Друштвото:

- Постојан развој и раст на Друштвото како афирмирана осигурителна компанија, која е силно етаблирана на македонскиот пазар;
- Заштита на интересите на акционерите, осигурениците и на вработените, одржување и зголемување на стабилноста и финансиската моќ;
- Поефикасно и подинамично работење и целосна ориентираност кон корисниците и пазарот;

- Зголемување на квалитетот и на финансиската сила на Друштвото;
- Зголемување на довербата и рејтингот на Друштвото и подобрување на перформансите на Друштвото;
- Поголема дисперзија на осигурителното портфолио и поголемо учество на мали и средни компании и граѓаните во портфолиото на Друштвото;
- Воспоставување на темелните процеси во новиот информациски систем;

Унапредување на работењето и развивање модел на корпоративно управување.

3.2 ИСПОЛНУВАЊЕ НА ДЕЛОВНИТЕ ЦЕЛИ

Со оглед на тешкиот период на рефлексija од кризата која ја зафати глобалната економија пред неколку години, но и поради внатрешните промени и реструктурирања во Друштвото, годината што измина беше прилично активна. Утврдената стратегија на Друштвото во однос на реализација на премијата за 2016 година е над планираните вредности за 2,25%, но во однос на ликвидацијата на штетите планот на ликвидации е подфрлен за 5,80%.

Се правеа големи напори и главните активности беа насочени кон остварување на следните принципи во осигурителното работење:

- Квалитетни услуги кои ќе ги задоволат потребите на осигурениците;
- Постојана ликвидност во работењето;
- Задржување на постоечкиот обем на работа и зголемување на осигурителното портфолио со придобивање на нови осигуреници;
- Афирмирање на работењето, обезбедување поповолни услови на осигурување и поповолна коњуктура, работа според пазарните услови и постоечката конкуренција;
- Максимална сигурност во исплатата на штетите на осигурениците и нивна што пореална проценка, за да се заштитат и задоволат интересите на осигурениците;
- Зголемување на ангажираноста, професионалноста и лојалноста на вработените во вршењето на осигурителните услуги;
- Прилагодување на условите и тарифите во согласност со техничкиот резултат;
- Развивање и јакнење на софтверската поддршка;
- Одржување на финансиската стабилност и обезбедување на профит за акционерите и за Друштвото.

3.3 ОВЛАСТЕНИ РЕВИЗОРИ

Собранието на акционери на Друштвото донесе одлука Ернст и Јанг - Овластени Ревизори ДОО Скопје да биде Друштво за ревизија на Годишната сметка и финансиските извештаи за 2016 година на САВА осигурување а.д. Скопје. Врз основа на Одлуката Друштвото побара и доби согласност од АСО за Друштвото за ревизија Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО Скопје да врши ревизија на финансиските извештаи на Друштвото.

3.4 МАТЕРИЈАЛНИ ФАКТОРИ НА РИЗИК

САВА осигурување ја креира политиката за управување со ризикот согласно прописите за управување со ризикот, според Законот за супервизија на осигурување, водејќи сметка за потребното ниво на обемот на капиталот, маргината на солвентноста, износот на техничките резерви, вредноста на средствата, вложувања и локализацијата на средствата кои ги покриваат техничките резерви.

Службата за управување со ризици ги идентификува, мери и проценува ризиците на кои е изложено Друштвото во своето работење, односно управува со истите така што се обезбедува трајно одржување на степенот на изложеност на ризици, без притоа да го загрози капиталот и работењето на Друштвото. Воедно, обезбедува соодветна заштита на интересите на осигурениците, корисниците на осигурувањето, третите оштетени лица и другите доверители на Друштвото, во согласност со Законот, останатите прописи и донесените акти.

Во 2016 година Друштвото пренесе дел од ризиците во реосигурување од обврските што произлегуваат од договорите за осигурување, кои се над износот на максималното покритие во реосигурувањето согласно член 99 од Законот за супервизија на осигурувањето.

Процедурите, инструкциите, постапките и дејствата со кои Друштвото управува со ризикот опфаќаат квалитативен и квантитативен начин на управување со тој ризик.

Управувањето со ризиците е во согласност со прописите, правилата на структурата, добрите деловни обичаи и деловната етика.

Друштвото во своето работење е изложено на следните ризици:

- Ризик од неисполнување на обврски од договорени страни
- Ризик од осигурување
- Пазарен ризик
- Оперативен ризик
- Ликвидносен ризик
- Стратегиски ризик

Самостојната служба за управување со ризици заедно со Органот на управување на Друштвото преземаат мерки за отстранување на наведените ризици и со нив управуваат на следниов начин:

- **Ризик од осигурување** - Друштвото ги елиминира и смалува ризиците на осигурување на тој начин што се прави адекватна процена на ризикот кој се превзема во осигурувањето. Воедно, Друштвото се грижи за адекватно одредување на премијата, како од аспект на висината, така и во однос на структурата.

САВА осигурување адекватно го утврдува и нивото на самопридржајот, при што вишокот на ризик над самопридржајот го пренесува во реосигурување. Друштвото настојува да избере оптимално реосигурување и при тоа многу се води сметка за рејтингот на реосигурувачот.

Исто така, Друштвото адекватно ги утврдува техничките резерви, при што, како и до сега, на овој ризик му се пристапува со големо внимание. Ова се обезбедува со употреба на прилагодени актуарски методи и анализи.

- **Пазарен ризик** - При прилагодувањето, спрема барањата на корисниците на услугите од осигурувањето, Друштвото води сметка за нивната адекватност. Воедно, Друштвото се спротиставува на нелојалната конкуренција, во согласност са прописите, кои ја регулираат оваа област. САВА осигурување ги превзема сите можни мерки да обезбеди адекватно управување со имотот и обврските. При тоа, посебно се води сметка да се обезбеди адекватна заштита од промена на каматните стапки, промена на цената на хартиите од вредност, промена на цената на недвижностите и др.

- **Оперативен ризик** - Друштвото перманентно ги проверава внатрешните процедури и прописи, со што се отстрануваат и намалуваат можностите за пропусти во работењето. Воедно, се настојува на добра организациска поставеност и систематизација на работните места.

- **Ликвидносен ризик** - Друштвото перманентно ја следи солвентноста и ликвидноста на компанијата во работењето, соодветно управува со средствата и обврските. Врши правилна проценка, евидентирање, презентирање и транспарентност во објавување на вредноста на средствата, изворите на средства, како и приходите, расходите и разутатите од работење.

- **Ризик од неисполнување на обврски од договорени страни** - Друштвото перманентно го следи ризикот од неисполнување на обврските - ризик дека издавачот на обврзници нема да е во можност во целост да ја подмири обврската, неисполнување на обврски по договори за реосигурување и др. Исто така континуирано се следи ризикот од намлување на кредитниот рејтинг на комингентите.

- **Стратегискиот ризик** - Друштвото го контролира и упавува на тој начин што врши следење и отстранување на можностите од појава на ризик од неочекуван пад на вредноста на компанијата како

резултат на негативен ефект од менаџерска одлука, промени на бизнис средината како и промена во развојот на пазарната економија.

Постојниот информатички систем постојано се надградува и прилагодува спрема потребите на Друштвото.

3.5 ЗДЕЛКИ СО ЗАИНТЕРЕСИРАНА СТРАНА

Друштвото во 2016 година изврши избор на реосигурителна компанија со намера во 2017 година да бидат склучени повеќе договори за реосигурување со Позаваровалница САВА д.д. кои се однесуваат на 2017 година со кои се врши реосигурување на ризиците на САВА осигурување кои се над максималното покритие на компанијата, и тоа:

1. Property and Technical branches surplus treaty reinsurance agreement-Пропорционален договор за имотно реосигурување на вишок на ризик,
2. Property & Engineering Risk XL Treaty-Непропорционален вишок на штети договор за имотно осигурување,
3. Earthquake Quota Share Treaty-Пропорционален договор за имотно осигурување за ризикот земјотрес,
4. Catastrophe Excess of loss-Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети,
5. Crops Quota Share Quota Share Treaty-Пропорционален договор за имотно осигурување на посеви и плодови,
6. Domestic and Green card XL MTPL -Непропорционален вишок на штети договор за осигурување на одговорност кон трети лица (договорот во 2017 ќе биде проширен за покритие за CMR).

3.6 ГОЛЕМИ ЗДЕЛКИ

Во 2016 година Друштвото нема склучено голема сделка.

3.7 ИЗМЕНИ ВО ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА И ВО РЕЗУЛТАТИТЕ ЗА ИЗВЕШТАЈНИОТ ПЕРИОД

Во 2016 година не настанале промени во основната главнина на Друштвото, па соодветно на тоа немало никакво влијание од таков карактер на резултатите на Друштвото.

3.8 ПРОМЕНА ВО СОПСТВЕНИЧКАТА СТРУКТУРА

Во 2016 година не настанале промени во акционерската книга на Друштвото.

3.9 АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА

На ден 31.12.2016 година акционерскиот капитал на САВА осигурување а.д. Скопје изнесува 3.805.905 ЕУР. Акционерскиот капитал на САВА осигурување е поделен на 18.326 обични акции со номинална вредност на 1 акција од 207,6779 ЕУР. 1 обична акција дава право на 1 глас во Собранието на акционери на САВА осигурување, а.д. Скопје. Акционерите - сопственици на обични акции од САВА осигурување, а.д. Скопје ги имаат следниве права од акциите, и тоа:

1. Право на глас во Собранието на Друштвото,
2. Право на исплата на дел од добивката (дивиденда) и
3. Право на исплата на дел од остатокот на ликвидационата, односно стечајната маса на Друштвото.

Табела бр.1 – Акционерска структура

Акционер	Број на акции	Номинална вредност на акциите (еур)	Структура %
Позаваровалница САВА Д.Д. Словенија, Љубљана	16.940	3.518.064	92,44%
Премиум Инвест Дооел Увоз-Извоз Скопје	596	123.776	3,25%
Ѓорѓи Трајковски	287	59.604	1,57%
Еуростандард Банка Скопје	237	49.220	1,29%
Крсте Таневски	135	28.037	0,74%
Друштво за трговија и услуги ФМГ Груп ДООЕЛ Скопје	83	17.237	0,45%
Евроинс Осигурување	24	4.984	0,13%
Југотутун АД Скопје	13	2.700	0,07%
Ѓорѓи Јованов	11	2.284	0,06%
ВКУПНО	18.326	3.805.905	100,0%

Членовите на Одборот на директори немаат сопственост на акции во акционерскиот капитал на САВА осигурување.

Табела бр.2 – Акционерска структура

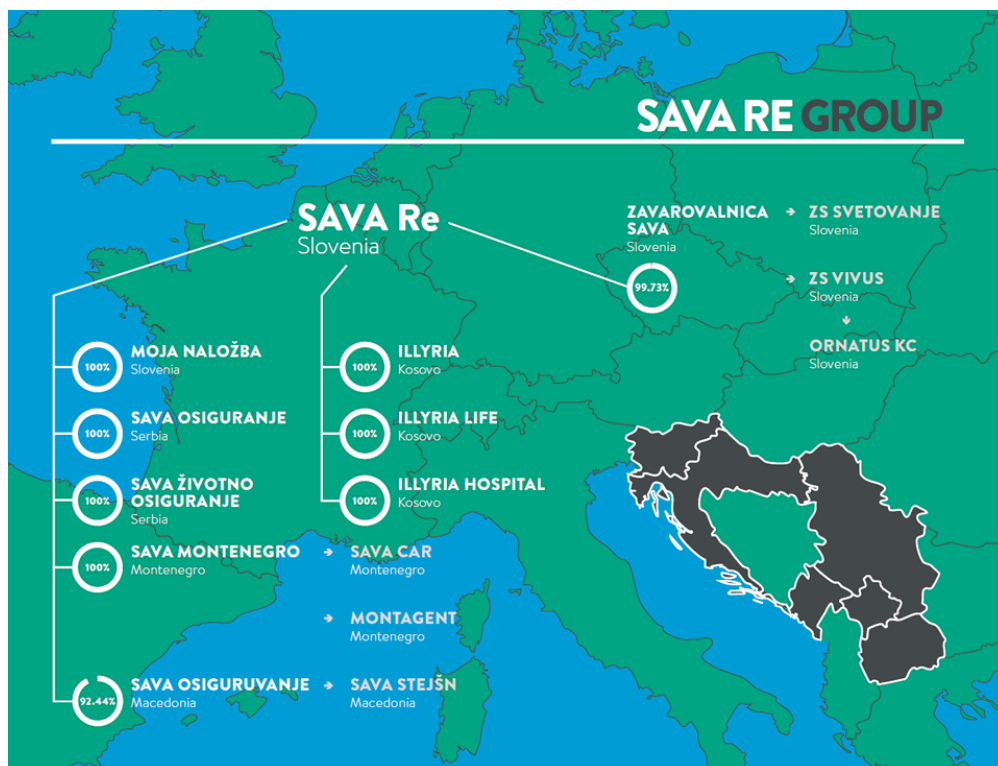
Акционери	Број акции	% во сите издадени акции
Правни лица	17.893	97,64%
Физички лица	433	2,36%
Фондови	-	/
ВКУПНО	18.326	100,00%

Денес САВА осигурување е дел од групацијата на Позаваровалница САВА Д.Д. Словенија, Љубљана која е една од најголемите реосигурителни компании во Централна Европа. Привилегијата да се биде дел од ваква групација е многукратна. Покрај сигурноста која ја има клиентот, тука е и

многу годишното искуство во осигурителната сфера, но и перспективата за воведување на нови развојни начини на продажба на нашиот осигурителен пазар.

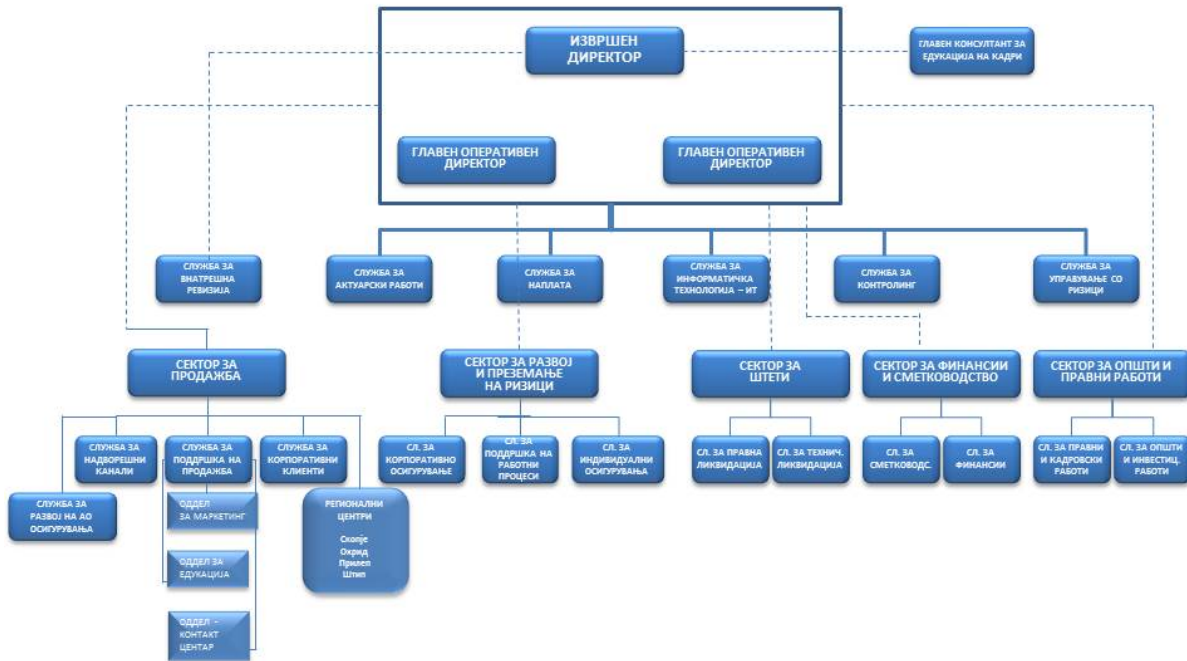
Изминатите периоди не потсетија на комплексноста на управувањето со ризикот, што всушност е задача која што никогаш не е завршена. Исто така, се испостави дека глобализацијата сепак содржи позитивни и негативни импликации за речиси секоја економија и секоја компанија.

Покрај сите кризни ефекти и последици од брзиот напредок, Сава Ре Грпаацијата има рејтинг А-, кој беше ажуриран од страна на рејтинг компанијата Standard & Poor's во Јули 2015 година, и според А.М. Best со ажуриран рејтинг А- од Јули 2016 година.

3.10 ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА

Графикон бр.1 – Организациона структура

3.11 ПОДРУЖНИЦИ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување а.д. Скопје на крајот на 2016 година располага со 45 подружници низ Република Македонија, и тоа со следниве локации:

1. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Автокоманда, со седиште во Скопје на ул. 624 бр. 1, Скопје;
2. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Тетово, со седиште во Тетово, на ул. Јане Сандански бр. 101 Тетово;
3. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Тетово 1, со седиште во Тетово, на ул. 29-ти Ноември бр.108, Тетово;
4. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Автобуска Станица со седиште во Скопје, на ул.Никола Карев бр. 20 Скопје - Центар;
5. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Дирекција Скопје, со седиште во Скопје, на ул. Загребска бр. 28 А Скопје;

6. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Ченто, со седиште во Скопје, на ул. Среќко Пужалка бр. 1, Скопје – Гази Баба;
7. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Три Бисери Скопје, со седиште во Скопје, на Бул. Јане Сандански бр. 7 ТЦ Три Бисери Скопје – Аеродром;
8. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Карпош Скопје, со седиште во Скопје, на бул. Партизански Одреди бр. 62/2-13 Скопје;
9. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Стара Телевизија Скопје, со седиште во Скопје, на ул. Никола Парачунов бб Скопје-Карпош;
10. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Грација Скопје, со седиште во Скопје, на ул. Максим Горки бр. 19, Скопје-Центар;
11. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Илинден Скопје, со седиште во Скопје, на ул. Трница бр. 1, Илинден;
12. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Велес, со седиште во Велес, на ул.Владимир Назор бр. 2 Велес;
13. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Кавадарци, со седиште во Кавадарци, на ул. Мито Хаџивасилев Јасмин бр. 21 Кавадарци;
14. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Прилеп, со седиште во Прилеп, на ул. 11-ти Октомври бр. 80 Прилеп;
15. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Прилеп 1, со седиште во Прилеп, на ул. Кеј 9-ти Септември бр. 10 Прилеп;
16. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Битола, со седиште во Битола, на ул. Јосиф Христовски бр. 1 Битола;
17. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Кривогаштани, со седиште во Кривогаштани на ул. Кривогаштани бб, Кривогаштани;
18. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Дебреште, со седиште во Долнени, Населено место без уличен систем Дебреште, Долнени;
19. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Демир Хисар, со седиште во Демир Хисар ул.Битолска бр. 27 А Демир Хисар;
20. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Берово, со седиште во Берово, на ул. 23-ти Август бб, Берово;
21. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Винаца, со седиште во Винаца, на ул. Кирил и Методиј бр. 23 Винаца;
22. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Радовиш, со седиште во Радовиш, на бул. Александар Македонски бб Радовиш;
23. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Струмица, со седиште во Струмица, на ул. 24-ти Октомври бр. 46, Струмица;
24. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Свети Николе, со седиште во Свети Николе, на ул. Кумановска бр. 66 Свети Николе;
25. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Делчево, со седиште во Делчево, на Бул. Македонија бб Делчево;
26. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Штип, со седиште во Штип, на ул. Кеј Маршал Тито бб, Штип;
27. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Куманово, со седиште во Куманово, на ул. Ленинова бр. 2 лок. 4 Куманово;
28. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Куманово 1, со седиште во Куманово, на ул. Козјачка бр. 7, Доброшане, Куманово;
29. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница а Гевгелија, со седиште во Гевгелија, на ул. Маршал Тито бр. 55 Гевгелија;
30. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Гостивар, со седиште во Гостивар, на ул. Браќа Ѓиноски бр.185 Гостивар;

31. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Охрид, со седиште во Охрид, на ул. Димитар Влахов. Бр. 1 Охрид;
32. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Охрид 1, со седиште во Охрид, на ул. Јане Сандански бр. 47, Охрид;
33. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Охрид 2, со седиште во Охрид на ул. 15-ти Корпус бр. 93 Охрид;
34. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Охрид 3, со седиште во Охрид на ул. Лазо Трпоски бр. 1 Охрид;
35. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Кафасан, со седиште во Струга, на Граничен премин Кафасан бб, Струга;
36. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Струга, со седиште во Струга, на ул. ЈНА бр. 26 А, Струга;
37. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Дебар, со седиште во Дебар на ул. Братство Единство бр. 1, Дебар;
38. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Кичево, со седиште во Кичево, на бул. Ослободување бр. 81, Кичево.
39. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Ресен, со седиште во Ресен, на ул. 29-ти Ноември бр. 30 / ГТЦ, Ресен.
40. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Струмица 1, со седиште во Струмица , на ул. Ленинова бр. 96 Струмица ;
41. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Струмица 2, со седиште во Струмица , на ул. Климент Охридски бб, Струмица ;
42. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Гостивар 1, со седиште во Гостивар , на ул. Борис Кидрич бб, Гостивар ;
43. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Пробиштип, со седиште во Пробиштип, на ул. Миро Барага бр. 1, Пробиштип;
44. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Велес 1, со седиште во Велес , на ул.Моша Пијаде бр.13, Велес ;
45. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Гевгелија 1, со седиште во Гевгелија на ул. Борис Кидрич бр. 13, Гевгелија.

3.12 ПОДАТОЦИ ЗА ПРОДАЖНАТА МРЕЖА

САВА осигурување во Секторот продажба располага со добро развиена мрежа на агенти во 45 подружници во Скопје и во градовите низ Републиката. Патот на постигнатите резултати беше тежок, но се работеше за млада и амбициозна екипа која имаше доверба во себе и во одговорните кои беа со нив.

Агентската мрежа во Скопје, продажбата ја почна ставајќи акцент на физички лица и на мали и средни претпријатија, и тоа: осигурување на имот, возила, незгода и осигурување на имотот на вработените. Изградени се добри односи со осигурениците и во наредниот период не се очекуваат проблеми од аспект на продажбата, обнова на полиси и ширење на продажбата.

Продажната мрежа, односно продажбата на осигурување се врши во Секторот за продажба во Скопје и во подружниците во поголемите градови низ Републиката и продажните места - шалтери во помалите градови, и тоа со:

- 68 редовно вработени агенти;
- 48 надворешни агенти;
- 27 брокерски друштва;
- 4 деловни банки;
- 74 туристички агенции,
- 1 увозник на возила;
- 3 агенции за застапување во осигурување;
- и останати канали на продажба.

Агентите продолжија со добрата практика - еден вработен со еден клиент и можност за пружање целосна услуга од сите видови на осигурување. На вработените во Секторот за продажба овозможено им е целосно да се фокусираат на продажбата и на работата со клиентите. Нивните резултати програмски се евидентираат и врз основа на резултатите стимулативно се наградуваат.

Од овој начин на продажба има забележливи резултати и голем број на предности меѓу кои: унифицирано работење во сите центри на продажба - подружници, зголемен квалитет на услугата, брзо, квалитетно и навремено изготвување на понудите и пресметките по електронски пат, ефикасна контрола на изготвените полиси, зголемена контрола во наплатата на полисираната премија и пред се остварени добри односи со клиентите. Воспоставената деловна соработка е доста успешна и резултира со зголемен број на договори и полиси.

4 ОПИС НА СОСТОЈБАТА ВО СТОПАНСТВОТО

4.1 МАКРОЕКОНОМСКИ ДВИЖЕЊА ВО 2016 И ОЧЕКУВАЊА ВО 2017

Меѓународно економско окружување. Со октомвриските проекции на ММФ направена е минимална надолна ревизија на глобалниот раст во однос на априлските проекции. Се очекува во 2016 година да изнесува 3,1%, а во 2017 да достигне 3,4%. Ризиците околку глобалниот раст во следниот период главно се неповолни и во најголем дел се поврзани со неизвесноста околку последиците врз европската и глобална економија од излезот на Велика Британија од Европската Унија, намалувањето на растот на американската економија, но и на случувањата во брзорастечките економии.

Од аспект на инфлациските движења, во голем број земји стапките на инфлација се под таргетот на централните банки. Најновите оценки, укажуваат на можни нагорни притисоци врз глобачната инфлација, почнувајќи од крајот од 2016 година.

Македонска економија. Најновите проекции во однос на растот на македонската економија се променети во надолна насока, во 2015 година БДП забележа раст од 3,8%, се очекува економскиот раст за 2016 година да изнесува 2,3% (претходно проектиран 3,5%), за 2017 би изнесувал 3,5% (претходно проектиран 4%). Во 2018 година се очекува стапка на раст од околу 3,7%.

Се оценува дека неповолните ризици, оние кои произлегуваат од надворешното окружување како и ризиците коишто се последица на домашните политички случувања, ја забавуваат динамиката на закрепнување на домашната економија.

Вработеност и плати - Во второто тримесечје на 2016 година продолжи растот на вработеноста, при што дојде до мало забрзување на годишниот раст. Така, на годишна основа бојот на вработени лица се зголеми за 3%. На страната на идникаторите на конкурентноста се забележува определено влошување, односно дојде до значајно забавување на растот на продуктивноста што пак се одрази врз забрзување на растото на трошоците за работна сила.

Според податоците на Државниот завод за статистика, во III тримесечје од 2016 година активното население во Република Македонија брои 949.944 лица од кои вработени се 727.985, а 221.959 лица се невработени. Стапката на активност во овој период е 56,6, стапката на вработеност 43,4, додека стапката на невработеност 23,4.

Просечната месечна исплатена бруто плати по вработен во септември 2016 година изнесува 32.640 денари, додека просечната месечна исплатена нето плата изнесува 22.191 денари.

Инфлација - Се очекува просечната годишна инфлација до крајот на 2016 година да биде околу нулата. Растот на цените умерено ќе забрза во 2017 и 2018 година, при што очекуваните стапки на инфлација изнесуваат 1,3% и околу 2%, соодветно.

Биланс на плаќање – Во второто тримесечје од 2016 година, тековната сметка на билансот на плаќања оствари дефицит од 184,4 милиони евра, или 1,9% од БДП. Финансиската сметка на билансот на плаќања забележа умерени нето – приливи во износ од 52 милиони евра, или 0,5% од БДП. На крајот на првата половина на 2016 година, негативната меѓународна инвестициска позиција на Република Македонија изнесува 5.436,9 милиони евра, или 56,6% од БДП.

На крајот од второто тримесечје од 2016 година состојбата на бруто девизните резерви изнесува 2.158,8 милиони евра, што претставува пад од 107,6 милиони евра на квартална основа. На 30.06.2016 година, состојбата на бруто надворешниот долг изнесува 6.914,6 милиони евра, или 72% од БДП, што претставува квартален раст од 1,1 п.п. од БДП. Учеството на бруто надворешниот долг во БДП е показател којшто ја класифицира економијата во групата на високо задолжени земји.

Монетарна политика - Во текот на вториот квартал на 2016 година, Народна банка на Република Македонија ја зголеми основната каматна стапка за 0,75 п.п. на ниво од 4%, како одговор на делувањето на некономски фактори. Имено, продлабочувањето на политичката нестабилност во домашната економија беше придружено со организирано ширење шпекулации, што доведе до зголемена побарувања на девизи и притисоци врз депозитната база на банките. НБРМ во текот на третиот квартал не ја промени поставеноста на монетарната политика.

Каматните стапки на денарските и на девизните кредити изнесуваат 6,6% и 5,4%, соодветно. Каматната стапка на денарските депозити се задржа на нивото од 2,5%, а каматната стапка на девизните депозити на нивото од 1%.

Јавни финансии - Во период јануари – септември 2016 година, вкупните приходи на Буџетот изнесуваа 125.821 милиони денари што претставува поголемо остварување за 7,1% во однос на истиот период 2015 година. Вкупните расходи на Буџетот изнесуваа 134.915 милиони денари што е за 2,7% повеќе во однос на истиот период од 2015 година. Во Буџетот на Република Македонија е остварен дефицит од 9.094 милиони денари.

Табела бр.3 – Макроекономски показатели

	2011	2012	2013	2014	2015	E2016	P2017
БДП реална стапка на раст (во %)	2,3	-0,5	2,9	3,6	3,8	2,3	3,5
БДП (во милиони денари)	464.187	466.703	501.891	527.631	558.240	579.646	599.934
БДП (во милиони евра)	7.515	7.573	8.104	8.571	9.076	9.424	9.753
Стапка на невработеност (просек, во %)	31,4	31	29	28	26,1	24,6	23,4
Инфлација (просек, во%)	3,9	3,3	2,8	-0,3	-0,3	0,6	1,3
Население (милиони)	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
БДП/жител (во евра)	3.578	3.606	3.859	4.081	4.322	4.487	4.644
Осигурителна премија (во милиони евра)	110,4	113,8	116,2	123,9	134,7	135,8	144,5
- раст/пад осигурителна премија	3,50%	3,10%	2,10%	6,70%	8,70%	0,80%	6,40%
<i>Осигурителна премија - неживот (во милиони евра)</i>	<i>102,2</i>	<i>104,1</i>	<i>104,4</i>	<i>109,5</i>	<i>116,9</i>	<i>114,1</i>	<i>117,6</i>
- раст/пад осигурителна премија - неживот	2,50%	1,90%	0,30%	4,90%	6,80%	-2,40%	3,00%
<i>Осигурителна премија - живот (во милиони евра)</i>	<i>8,2</i>	<i>9,7</i>	<i>11,8</i>	<i>14,4</i>	<i>17,8</i>	<i>21,7</i>	<i>26,9</i>
- раст/пад осигурителна премија - живот	17,80%	18,40%	21,40%	22,60%	23,40%	21,80%	24,00%
Премија/жител (во евра)	52,6	54,2	55,3	59	64,2	64,7	68,8
<i>Премија/жител (во евра) неживот</i>	<i>48,7</i>	<i>49,6</i>	<i>49,7</i>	<i>52,1</i>	<i>55,7</i>	<i>54,3</i>	<i>56</i>
<i>Премија/жител (во евра) живот</i>	<i>3,9</i>	<i>4,6</i>	<i>5,6</i>	<i>6,9</i>	<i>8,5</i>	<i>10,3</i>	<i>12,8</i>
Премија/БДП (во %)	1,5	1,5	1,4	1,4	1,5	1,4	1,5
<i>Премија/БДП (во%) неживот</i>	<i>1,4</i>	<i>1,4</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>1,2</i>	<i>1,2</i>
<i>Премија/БДП (во%) живот</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>0,3</i>
Просечна месечна нето плата (во евра)	347	337	331	336	345	351	360
Среден курс MKD/EUR)	61,772	61,626	61,932	61,561	61,51	61,616	61,616

4.2 ОСИГУРИТЕЛЕН ПАЗАР

Пазарот на осигурување во Р. Македонија во последните неколку години бележи тренд на пораст, раст на бруто полисираната премија, бројот на вработени. Овој тренд се должи пред сè на зголемената понуда на нови продукти, подобрување на продажната услуга на друштвата за

осигурување од една страна и зголемената свесност на физичките и правни лица за потребата од осигурување од друга страна.

Во 2016 година на пазарот на осигурување во Република Македонија има 15 друштва за осигурување, 11 од нив вршат работи на неживотно осигурување (едно друштво покрај работите на неживотно осигурување има дозвола да врши и работи на реосигурување), додека останатите 4 друштва за осигурување работат на осигурување на живот. На пазарот на осигурување се регистрирани 33 осигурителни брокерски друштва и 14 друштва за застапување во осигурување.

Сите осигурителни друштва се под законска надлежност на Агенцијата за супервизија на осигурувањето, која започна со својата работа во 2009 година.

Друштвата за осигурување се во доминантна сопственост на странски правни лица од финансиски сектор, кои се делумно или целосно присутни во 14 од вкупно 15 друштва за осигурување на пазарот, само едно друштво за осигурување е во целосна сопственост на домашни инвеститори.

Пазарот на осигурување според показателите, степен на пенетрација (учеството на бруто полисираните премии во БДП) и степен на густина (бруто полисирани премии по жител) се карактеризира како не доволно развиен, но со оглед на тоа дека во последните неколку години важноста на компаниите за осигурување како дел од финансискиот сектор значително се зголеми постои голем потенцијал за негов развој.

Во период 01.01.2016 -30.09.2016 на осигурителниот пазар во Македонија е остварена бруто полисираната премија во вкупен износ од 6,62 милијарди денари (2015: 6,31 милијарди денари), што претставува пораст од 4,86% во однос на БПП остварена во истиот период 2015 година.

Позитивен тренд е забележан во двата сегмента на осигурувањето. Во делот за неживотно осигурување, остварена е БПП во износ од 5,79 милијарди денари (2015: 5,62 милијарди денари) или истата претставува 87,5% од вкупната БПП на осигурителниот сектор и претставува зголемување од 3,09% во однос на истиот период минатата година. Во групата на осигурување на живот е остварена БПП во износ од 825 милиони денари (2015: 692 милиони денари), односно зголемување од 19,22% во однос на минатата година. Учеството на бруто полисираната премија во делот за животно осигурување во вкупната БПП на осигурителниот сектор е 12,5%.

На осигурителниот пазар во Македонија ниту едно друштво не го поминува прагот од над 20% учество на пазарот. Во период 01.01.2016-30.09.2016 година САВА осигурување а.д. Скопје учествува со 8,9% во вкупната бруто полисирана премија. САВА осигурување а.д. Скопје во истиот период има остварено бруто полисирана премија во износ од 586 милиони денари (2015: 541 милион денари) односно зголемување од 8,27% во однос на истиот период минатата година.

Табела бр.4 – Пазар на осигурување на РМ

Осигурителни компании	Осигурителна премија 01.01. - 30.09.				Раст/пад осигурителна премија	
	2015		2016		2016 - 2015	2016/2015
	Премија	Структура	Премија	Структура		
Македонија	721.665	11,40%	752.431	11,40%	30.766	4,26%
Триглав	1.021.366	16,20%	1.016.094	15,30%	-5.272	-0,52%
Евроинс	417.895	6,60%	405.575	6,10%	-12.320	-2,95%
Сава	541.962	8,60%	586.758	8,90%	44.796	8,27%
Винер	555.811	8,80%	664.828	10,00%	109.017	19,61%
Еуролинк	695.777	11,00%	645.430	9,70%	-50.347	-7,24%
Инсиг	149.005	2,40%	151.498	2,30%	2.493	1,67%
Уника	532.303	8,40%	558.027	8,40%	25.724	4,83%
Осигурителна Полиса	448.385	7,10%	492.254	7,40%	43.869	9,78%
Албсиг	295.602	4,70%	248.481	3,80%	-47.121	-15,94%
Кроација	245.046	3,90%	277.085	4,20%	32.039	13,07%
Неживот	5.624.817	89,00%	5.798.461	87,50%	173.644	3,09%
Кроација	299.797	4,70%	340.807	5,10%	41.010	13,68%
Граве	288.129	4,60%	309.263	4,70%	21.134	7,33%
Винер	65.708	1,00%	128.268	1,90%	62.560	95,21%
Уника	38.484	0,60%	46.829	0,70%	8.345	21,68%
Живот	692.118	11,00%	825.167	12,50%	133.049	19,22%
Вкупно	6.316.935	100,00%	6.623.628	100,00%	306.693	4,86%

Извор: Национално Биро за осигурување на Р.Македонија

АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА

ДРУШТВОТО

1 КЛУЧНИТЕ ИНДИКАТОРИ НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО

1.1 НАЈВАЖНИ ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА 2016 ГОДИНА

Табела бр.5 - Финансиски показатели за 2016 година

САВА Осигурување а.д. Скопје	01.01-31.12.			Разлика		Индекс	
	2015	2016	P 2016	2016-2015	2016-P2016	2016/2015	2016/P2016
Пресметана осигурителна полисирана премија	702.947.902	751.534.355	735.017.500	48.586.453	16.516.855	106,9	102,3
Пресметани ликвидирани штети	294.864.915	300.362.043	318.857.627	5.497.127	-18.495.584	101,9	94,2
<i>Едноставен штетен количник</i>	<i>42,0%</i>	<i>40,0%</i>	<i>43,4%</i>	<i>-2,0%</i>	<i>-3,4%</i>	<i>95,3</i>	<i>92,1</i>
Чисти приходи од премија	611.962.443	660.554.175	621.359.831	48.591.732	39.194.344	107,9	106,3
<i>Учество на нето премија во бруто полисирана премија</i>	<i>87,1%</i>	<i>87,9%</i>	<i>84,5%</i>	<i>0,8%</i>	<i>3,4%</i>	<i>101,0</i>	<i>104,0</i>
Чисти расходи за штети	288.328.606	311.892.194	283.636.941	23.563.587	28.255.253	108,2	110,0
<i>Ретенција на расходите за штети (меродавен показател)</i>	<i>88,5%</i>	<i>98,0%</i>	<i>101,3%</i>	<i>9,5%</i>	<i>-3,4%</i>	<i>110,7</i>	<i>96,7</i>
<i>Бруто меродавен коефициент</i>	<i>42,7%</i>	<i>42,2%</i>	<i>32,8%</i>	<i>-0,6%</i>	<i>9,4%</i>	<i>98,7</i>	<i>128,5</i>
Бруто трошоци за работењето	278.538.091	309.570.217	274.600.996	31.032.127	34.969.221	111,1	112,7
<i>Бруто трошковен коефициент</i>	<i>39,6%</i>	<i>41,2%</i>	<i>37,4%</i>	<i>1,6%</i>	<i>3,8%</i>	<i>104,0</i>	<i>110,3</i>
<i>Бруто комбиниран коефициент</i>	<i>82,4%</i>	<i>83,4%</i>	<i>70,2%</i>	<i>1,0%</i>	<i>13,2%</i>	<i>101,2</i>	<i>118,8</i>
Биланс на состојба на ден 31.12	1.296.360.943	1.321.124.045	1.234.094.295	24.763.102	87.029.750	101,9	107,1
Капитал	286.449.033	310.804.353	304.289.110	24.355.320	6.515.242	108,5	102,1
<i>Учество на расположливиот капитал во нето приходи од премија</i>	<i>46,8%</i>	<i>47,1%</i>	<i>49,0%</i>	<i>0,2%</i>	<i>-1,9%</i>	<i>100,5</i>	<i>96,1</i>
Број на вработени (по еквивалент на полно работно време)	185,5	199	191,3	13,5	7,8	107,3	104,1
Просечен број на вработени (по еквивалент на полно работно време)	177,2	196,9	191,3	19,7	5,6	111,1	103,0
Полисирана премијата по вработен	3.789.477	3.776.555	3.843.229	-12.922	-66.674	99,7	98,3
Полисирана премијата по просечен број на вработени	3.966.322	3.817.156	3.843.229	-149.166	-26.073	96,2	99,3
<i>Нето меродавен коефициент</i>	<i>47,1%</i>	<i>47,2%</i>	<i>45,6%</i>	<i>0,1%</i>	<i>1,6%</i>	<i>100,2</i>	<i>103,4</i>
<i>Нето трошковен коефициент</i>	<i>44,6%</i>	<i>45,0%</i>	<i>42,6%</i>	<i>0,4%</i>	<i>2,4%</i>	<i>100,8</i>	<i>105,5</i>
<i>Нето комбиниран коефициент S&P</i>	<i>98,6%</i>	<i>98,2%</i>	<i>97,1%</i>	<i>-0,4%</i>	<i>1,1%</i>	<i>99,7</i>	<i>101,2</i>
Осигурително-технички резултат	3.771.732	-6.018.681	35.264.043	-9.790.413	-41.282.724	-159,6	-17,1
Резултат од финансиски пласмани	22.081.006	19.775.530	20.132.978	-2.305.476	-357.448	89,6	98,2
Резултат останато	5.563.751	18.570.555	-16.688.998	13.006.804	35.259.553	333,8	-111,3
Чист деловен резултат во пресметковниот период	27.913.563	28.679.517	34.452.107	765.954	-5.772.590	102,7	83,2
ROE	10,2%	10,1%	/	-0,2%	/	98,5	/
ROA	2,2%	2,2%	/	0,0%	/	101,2	/
ROR	4,6%	4,3%	/	-0,2%	/	95,2	/

*Податоците се во согласност со известувањето спрема матичната компанија Сава Ре Љубљана

2 ПРЕМИЈА

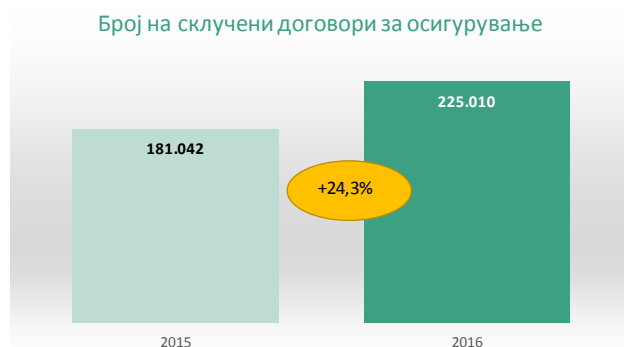
2.1 БРОЈ НА СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

Во периодот од 01.01. до 31.12.2016 година САВА осигурување склучи 225.010 полиси (2015: 181.042), што преставува зголемување на бројот на полиси за 43.968 во однос на претходната година или пораст од 24,3% во однос на 2015 година. Бројот на полиси е зголемен поради фактот што Друштвото продолжи со минатогодишниот тренд на диверзификација на ризикот во портфолиото, развој на сопствената продажна мрежа која реализираше значајни проекти во изминатата 2016 година. Сето тоа придонесе со зголемен обем на работа, а со тоа и зголемен број на склучени осигурувања.

Табела бр.6 - Број на склучени осигурувања

Класи на осигурување	Број на склучени договори за осигурување		Индекс 2016/2015	Разлика помеѓу 2016 & 2015
	2015	2016		
01 Осигурување од незгода	40.016	64.023	160,0	24.007
02 Здравствено осигурување	166	166	100,0	0
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	5.457	5.895	108,0	438
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	7	8	114,3	1
07 Осигурување на стока превоз (карго)	200	215	107,5	15
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	7.952	9.960	125,3	2.008
09 Останати осигурувања на имот	10.123	14.473	143,0	4.350
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	63.735	68.849	108,0	5.114
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	310	210	67,7	-100
13 Општо осигурување од одговорност	310	384	123,9	74
15 Гаранциско осигурување	13	9	69,2	-4
16 Финансиски штети	46	46	100,0	0
18 Осигурување на туристичка помош	52.707	60.772	115,3	8.065
Вкупно	181.042	225.010	124,3	43.968

Графикон бр.2 - Број на склучени договори за осигурување

Графикон бр.3 - Структура на број на склучени договори за осигурување во 2016 година

Зголемување бележат сите класи на осигурување, со исклучок на класата Гаранциско осигурување, каде не се обновени 4 полиси. Најголемо зголемување на бројот на полиси Друштвото реализираше во класата Незгода (60% над минатогодишната реализација). Ова зголемување првенствено е резултат на добрата соработка со НЛБ Банка а.д. Скопје. Значајно зголемување во бројот на полиси Друштвото бележи во класите на имотните осигурувања, каде интензивно се работеше минатата година. Друштвото успеа преку сопствената продажна мрежа да обезбеди диверзифицирано потфолио и органски раст на премијата токму во овие свои продукти. Зголемувањето на Осигурување на туристичка помош е генерален тренд на осигурителниот пазар изминативе деловни години.

Напорите за зголемување на обемот на работа Друштвото ќе ги негува и во претстоечките периоди и ќе се стреми кон градење на порфолио со дисперзиран ризик и поквалитетни осигурувања.

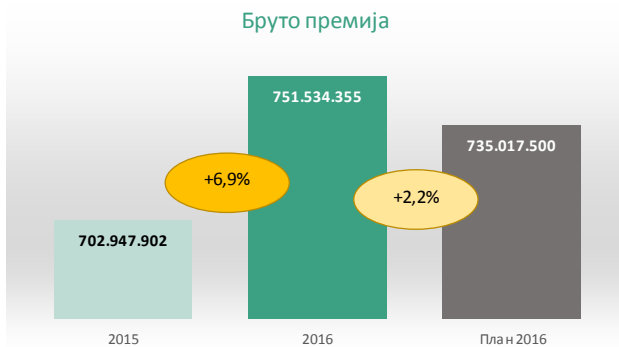
2.2 ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА

Во 2016 година САВА Осигурување реализираше бруто премија во износ од 751.534.355 денари (2015: 702.947.902 денари) и реализираше пораст во однос на минатата година од 48.568.453 денари или пораст од 6,9% во однос на полисираната премија во 2015 година. Годишниот план на премија е надфрлен со 2,2%, или повеќе реализирана премија во однос на планираната за 16.516.855 денари.

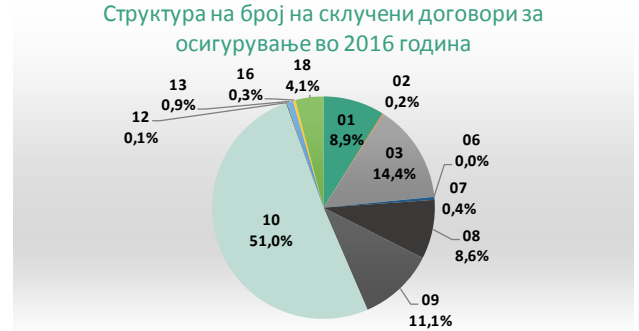
Табела бр.7 - Бруто премија

Класи на осигурување	Бруто премија			Индекс		Разлика помеѓу	
	2015	2016	План 2016	2016/2015	2016/П 2016	2016 & 2015	2016 & П 2016
01 Осигурување од незгода	52.453.492	66.916.186	55.964.896	127,6	119,6	14.462.694	10.951.289
02 Здравствено осигурување	1.366.347	1.260.425	1.242.356	92,2	101,5	-105.922	18.069
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	94.010.109	107.882.607	93.023.416	114,8	116,0	13.872.498	14.859.191
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	155.023	182.178	129.818	117,5	140,3	27.155	52.360
07 Осигурување на стока превоз (карго)	2.481.686	3.250.038	2.957.014	131,0	109,9	768.352	293.025
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	62.320.630	64.428.712	68.827.900	103,4	93,6	2.108.082	-4.399.188
09 Останати осигурувања на имот	95.896.974	83.113.356	108.308.449	86,7	76,7	-12.783.618	-25.195.093
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	353.808.951	383.380.586	363.087.692	108,4	105,6	29.571.635	20.292.894
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	914.117	765.698	1.043.824	83,8	73,4	-148.419	-278.126
13 Општо осигурување од одговорност	11.873.524	7.083.632	9.116.093	59,7	77,7	-4.789.892	-2.032.461
15 Гаранциско осигурување	88.066	47.856	87.478	54,3	54,7	-40.210	-39.622
16 Финансиски штети	3.801.821	2.616.544	4.164.841	68,8	62,8	-1.185.278	-1.548.297
18 Осигурување на туристичка помош	23.777.162	30.606.537	27.063.723	128,7	113,1	6.829.375	3.542.813
Вкупно	702.947.902	751.534.355	735.017.500	106,9	102,2	48.586.453	16.516.855

Графикон бр.4 - Бруто премија

Графикон бр.5 - Структура на бруто премија во 2016 година

Изминатава 2016 година, порастот по класи на осигурување е најизразен кај Осигурувањето од незгода, Осигурувањето на стока во превоз (карго) и Осигурувањето на туристичка помош. Значаен пораст бележат и Осигурувањето од одговорност од употреба на моторни возила и Осигурувањето на патнички возила (каска). Сето ова е резултат на големите напори и успешно спроведените проекти кои Друштвото ги оствари во изминатава деловна година.

Остварената премија на Друштвото, по вработен, во 2016 година изнесува 3.817.156 денари (2015: 3.966.322 денари) и истата е помала во однос на минатата 2015 година за 149.166 денари или за 3,8%. Премијата по вработен во 2016 година е намалена поради зголемениот број на вработени во 2016 година, од кои очекуваме поголема продуктивност во наредниот период.

2.2.1 Структура на полисирана премија

Осигурителното портфолио на Друштвото е стабилно профилирано и дисперзирано по сите видови на осигурување. Мало намалување е евидентно во учеството на премијата на имотните осигурување (*од пожар и останат имот*) кои оваа година учествуваат со 19,7% (2015: 22,5%) во вкупното осигурување. Намалувањето е поради фактот што на овие класи не се обновени големи износи на премија кои во голем дел беа надоместени со нова премија во 2016 година. Осигурувањето од одговорност на моторни возила учествува со 51,0% (2015: 50,3%), каска осигурувањето со 14,4% (2015: 13,4%), незгодата со 8,9% (2015: 7,5%) и осигурувањето на туристичка помош учествува со 4,1% (2015: 3,4%) во вкупното портфолио на Друштвото.

Табела бр.8 - Структура на бруто премија

Класи на осигурување	Бруто премија			Разлика помеѓу	
	2015	2016	План 2016	2016 & 2015	2016 & П 2016
01 Осигурување од незгода	7,5%	8,9%	7,6%	1,4%	1,3%
02 Здравствено осигурување	0,2%	0,2%	0,2%	0,0%	0,0%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	13,4%	14,4%	12,7%	1,0%	1,7%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,4%	0,4%	0,4%	0,1%	0,0%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	8,9%	8,6%	9,4%	-0,3%	-0,8%
09 Останати осигурувања на имот	13,6%	11,1%	14,7%	-2,6%	-3,7%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	50,3%	51,0%	49,4%	0,7%	1,6%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	1,7%	0,9%	1,2%	-0,7%	-0,3%
15 Гаранциско осигурување	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
16 Финансиски штети	0,5%	0,3%	0,6%	-0,2%	-0,2%
18 Осигурување на туристичка помош	3,4%	4,1%	3,7%	0,7%	0,4%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

2.2.2 Полисирана премија по дистрибуциски канали

Структурата на премијата спрема продажни канали покажува дека 83,5% (2015: 81,9%) од вкупната премија е остварена од сопствената продажна мрежа (Комерцијалисти, Сопствени застапници, Агенции и Интернет продажба), а остатокот од 16,5% од надворешната продажна мрежа, што во однос на минатата година покажува тренд на зголемување на продажбата преку сопствени канали на продажба за 1,6%.

Табела бр.9- Бруто премија по дистрибуциски канали

Дистрибуциски канали	2015	2016	2016 / 2015	Структура% 2016
Сопствени застапници	67.900.422	70.320.615	103,6	9,4%
Комерцијалисти	479.066.808	506.305.436	105,7	67,4%
Агенции	29.056.227	50.931.584	175,3	6,8%
Интернет продажба	0	72.009	0,0	0,0%
Вкупно внатрешна продажна мрежа	576.023.457	627.629.644	109,0	83,5%
Посредници	117.550.128	117.548.281	100,0	15,6%
Надворешни продажни места	6.099.357	5.153.830	84,5	0,7%
Банки	3.274.960	1.202.600	36,7	0,2%
Вкупно надворешна продажна мрежа	126.924.445	123.904.711	97,6	16,5%
Вкупно	702.947.902	751.534.355	106,9	100,0%

Графикон бр.6 - Бруто премија по дистрибуциски канали

Графикон бр.7 - Структура на бруто премија по дистрибуциски канали во 2016 година

3 ШТЕТИ

3.1 БРОЈ НА ЛИКВИДИРАНИ ШТЕТИ

Во 2016 година ликвидирани се 5.930 штети (2015: 5.313) со што е остварен пораст на бројот на ликвидирани штети за 11,6% или ликвидирани се 617 штети повеќе од 2015 година.

Табела бр.10 - Број на штети

Класи на осигурување	Број на штети		Индекс 2016/2015	Разлика помеѓу 2016 & 2015
	2015	2016		
01 Осигурување од незгода	564	727	128,9	163
02 Здравствено осигурување	18	6	33,3	-12
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	950	1.014	106,7	64
07 Осигурување на стока превоз (карго)	1	2	200,0	1
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	99	85	85,9	-14
09 Останати осигурувања на имот	811	1.003	123,7	192
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	2.232	2.449	109,7	217
13 Општо осигурување од одговорност	13	7	53,8	-6
16 Финансиски штети	4	1	25,0	-3
18 Осигурување на туристичка помош	621	636	102,4	15
Вкупно	5.313	5.930	111,6	617

Графикон бр.8 - Број на штети

Графикон бр.9 - Структура на број на штети во 2016 година

Изминатава година ја одбележаа значајни штетни настани кои беа проследени со поголем број штети во однос на минатата година. Невремето кое го зафати скопскиот регион во август оваа година, како и неколку големи штети во делот на Зелена карта резултираа со пораст на штетите најмногу на овие две класи на осигурување. Забележителен пораст имаме и во класата на Осигурување од незгода, но овој пораст е во корелација со големиот пораст на бројот на склучени договори за осигурување оваа деловна година.

Во 2016 година отворени судски предмети се вкупно 61 (2015: 62), што е на исто ниво како во 2015 година.

Во однос на регресните постапки (билансни), во 2016 година постапено е по 86 регреси (2015: 99 регреси).

3.2 ИЗНОС НА ЛИКВИДИРАНИ ШТЕТИ

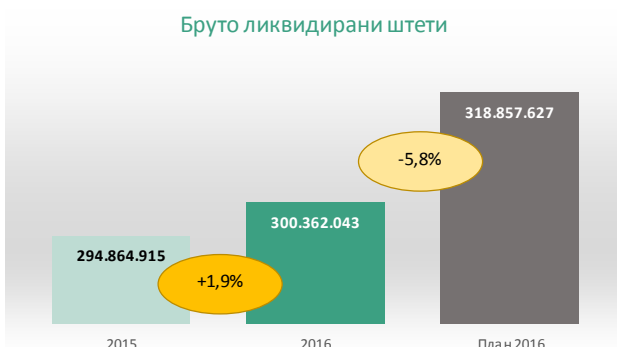
Во извештајниот период ликвидирани се штети во износ од 300.362.043 денари (2015: 294.864.915 денари), што е за 1,9% повеќе споредено со истиот период претходната година или ликвидациите бележат пораст од 5.497.127 денари од година на година.

Планираниот износ на ликвидациите отстапува од реализацијата на ликвидираниот износ за 18.495.584 денари или 5,8% помалку реализирани ликвидации од планираните за 2016 година. Причина за отстапувањето помеѓу планираниот и реализираниот износ на ликвидации е тоа што во поголем дел штетите кои беа планирани за ликвидација во класата Општо осигурување од одговорност ќе останат во планот за ликвидација за 2017 година.

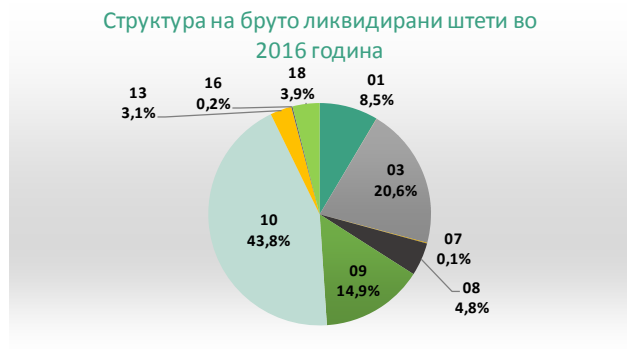
Табела бр.11 - Бруто ликвидирани штети

Класи на осигурување	Бруто ликвидирани штети			Индекс		Разлика помеѓу	
	2015	2016	План 2016	2016/ 2015	2016/ П 2016	2016 & 2015	2016 & П 2016
01 Осигурување од незгода	18.840.946	25.584.439	19.789.021	135,8	129,3	6.743.493	5.795.418
02 Здравствено осигурување	333.708	112.728	362.794	33,8	31,1	-220.979	-250.066
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	56.285.429	61.814.567	55.731.987	109,8	110,9	5.529.138	6.082.580
07 Осигурување на стока превоз (карго)	58.599	361.352	233.638	616,7	154,7	302.753	127.714
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	23.365.345	14.393.518	18.350.560	61,6	78,4	-8.971.828	-3.957.042
09 Останати осигурувања на имот	42.078.665	44.795.233	44.087.675	106,5	101,6	2.716.568	707.558
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	131.339.148	131.644.898	141.004.943	100,2	93,4	305.750	-9.360.045
13 Општо осигурување од одговорност	12.393.909	9.312.405	27.155.046	75,1	34,3	-3.081.504	-17.842.641
16 Финансиски штети	8.938	559.193	30.830	6.256,3	1.813,8	550.255	528.363
18 Осигурување на туристичка помош	10.160.229	11.783.710	12.111.133	116,0	97,3	1.623.481	-327.423
Вкупно	294.864.915	300.362.043	318.857.627	101,9	94,2	5.497.127	-18.495.584

Графикон бр.10 - Бруто ликвидирани штети

Графикон бр.11 - Структура на бруто ликвидирани штети во 2016 година

3.2.1 Структура на штети

Структурата на ликвидациите на Друштвото во 2016 година во најголем дел се состои од класата на задолжителното Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила 43,8% (2015: 44,5%), потоа следи Каско со 20,6% (2015: 19,1%). Имотното осигурување (од пожар и останат имот) заедно учествуваат со 19,8% (2015: 22,2%) во вкупното осигурување, додека Осигурувањето од незгодата со 8,5% (2015: 6,4%) и Општо осигурување од одговорност со 3,1% (2015: 4,2%) во вкупното портфолио ликвидации на штети на Друштвото во 2016 година.

Табела бр.12 - Структура на бруто ликвидирани штети

Класи на осигурување	Бруто ликвидирани штети			Разлика помеѓу	
	2015	2016	План 2016	2016 & 2015	2016 & П 2016
01 Осигурување од незгода	6,4%	8,5%	6,2%	2,1%	2,3%
02 Здравствено осигурување	0,1%	0,0%	0,1%	-0,1%	-0,1%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	19,1%	20,6%	17,5%	1,5%	3,1%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	7,9%	4,8%	5,8%	-3,1%	-1,0%
09 Останати осигурувања на имот	14,3%	14,9%	13,8%	0,6%	1,1%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	44,5%	43,8%	44,2%	-0,7%	-0,4%
13 Општо осигурување од одговорност	4,2%	3,1%	8,5%	-1,1%	-5,4%
16 Финансиски штети	0,0%	0,2%	0,0%	0,2%	0,2%
18 Осигурување на туристичка помош	3,4%	3,9%	3,8%	0,5%	0,1%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

3.2.2 Ликвидирани штети по дистрибуциски канали

По основ на премија на внатрешната продажна мрежа Друштвото ликвидирало 83,6% (2015: 79,5%) од вкупните ликвидирани штети, а останатиот дел е од Надворешната продажна мрежа 16,4% (2015: 20,5%), и тоа кај Посредниците 15,1% (2015: 19,3%) и незначајни 1% кај Останатите продавачи.

Табела бр.13 - Бруто ликвидирани штети по дистрибуциски канали

Дистрибуциски канали	2015	2016	2016 / 2015	Структура% 2016
Сопствени застапници	26.117.345	21.518.243	82,4	7,2%
Комерцијалисти	199.156.274	219.374.405	110,2	73,0%
Агенции	9.287.669	10.077.903	108,5	3,4%
Интернет продажба	0	0	0,0	0,0%
Вкупно внатрешна продажна мрежа	234.561.288	250.970.551	107,0	83,6%
Посредници	57.012.374	45.306.950	79,5	15,1%
Надворешни продажни места	2.874.531	3.905.218	135,9	1,3%
Банки	416.722	179.323	43,0	0,1%
Вкупно надворешна продажна мрежа	60.303.627	49.391.491	81,9	16,4%
Вкупно	294.864.915	300.362.043	101,9	100,0%

Графикон бр.12 - Бруто ликвидирани штети по дистрибуциски канали

Графикон бр.13- Структура на бруто ликвидирани штети по дистрибуциски канали во 2016 година

3.2.3 Штети / премија (loss ratio)

Вкупното учеството на бруто ликвидирани штети во бруто полисираната премија во 2016 година изнесува 40,0% (2015: 41,9%), и истото е намалено во споредба со претходната година за 1,9 п.п.. Покрај големиот број и износ на ликвидирани штети, Друштвото успеа да го одржи штетниот коефициент на пониско ниво од ланското како резултат на зголемениот обем на премија.

Во однос на планираниот штетен коефициент се забележува подобрување, и тоа помал реализиран штетен коефициент за 3,4 п.п..

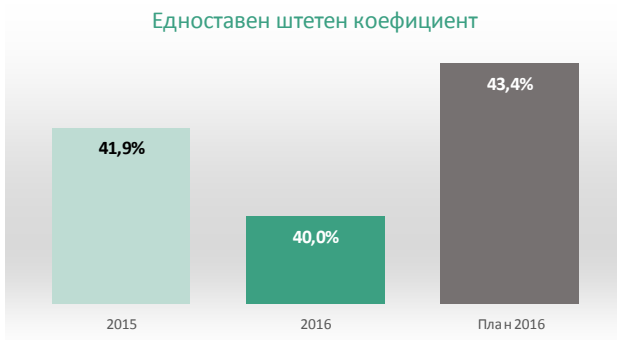
Штетниот резултат изнесува 451.172.312 денари (2015: 408.082.987 денари), и во споредба со 2015 година бележи раст од 43.089.325 денари или 10,6%.

Внатрешната продажна мрежа во вкупниот штетен резултат има учество 78,1% (348.247.726 денари), додека останатиот дел е реализиран од надворешната продажна мрежа, и тоа во износ од 97.367.231 денари (21,9%). Штетниот коефициент на Внатрешната продажна мрежа изнесува 42,1%, додека Надворешната мрежа бележи штетен коефициент од 34,9% (Брокерите – 39,3%).

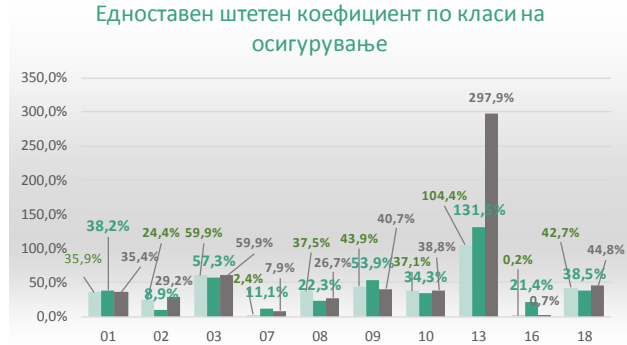
Табела бр.14 - Едноставен штетен коефициент по класи на осигурување

Класи на осигурување	Едноставен штетен коефициент			Разлика помеѓу	
	2015	2016	План 2016	2016 & 2015	2016 & П 2016
01 Осигурување од незгода	35,9%	38,2%	35,4%	2,3%	2,9%
02 Здравствено осигурување	24,4%	8,9%	29,2%	-15,5%	-20,3%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	59,9%	57,3%	59,9%	-2,6%	-2,6%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	2,4%	11,1%	7,9%	8,8%	3,2%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	37,5%	22,3%	26,7%	-15,2%	-4,3%
09 Останати осигурувања на имот	43,9%	53,9%	40,7%	10,0%	13,2%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	37,1%	34,3%	38,8%	-2,8%	-4,5%
13 Општо осигурување од одговорност	104,4%	131,5%	297,9%	27,1%	-166,4%
16 Финансиски штети	0,2%	21,4%	0,7%	21,1%	20,6%
18 Осигурување на туристичка помош	42,7%	38,5%	44,8%	-4,2%	-6,2%
Вкупно	41,9%	40,0%	43,4%	-2,0%	-3,4%

Графикон бр.14 - Едноставен штетен коефициент

Графикон бр.15 - Едноставен штетен коефициент по класи на осигурување

4 РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

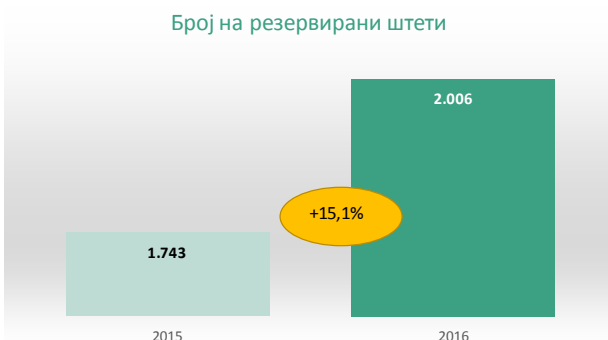
4.1 БРОЈ НА РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

На крајот на извештајниот период (31 Декември 2016), резервирани се 2.006 штети (2015: 1.743) или 263 штети повеќе отколку во истиот период претходната година. Со тоа бројот на резервирани штети е пораснат за 15,1% во однос на 2015 година. Подинамичен раст на бројот на резервираните штети бележиме кај Осигурување на имот од пожар и природни непогоди, Осигурувањето од незгода, Осигурувањето на патнички возила (каска) и Осигурување на туристичка помош.

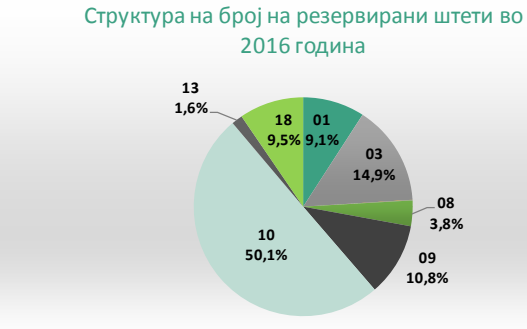
Табела бр.15 - Број на резервирани штети

Класи на осигурување	Број на резервирани штети		Индекс 2016/2015	Разлика помеѓу 2016 & 2015
	2015	2016		
01 Осигурување од незгода	152	183	120,4	31
02 Здравствено осигурување	1	0	0,0	-1
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	243	298	122,6	55
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0	1	0,0	1
07 Осигурување на стока превоз (карга)	1	1	100,0	0
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	46	76	165,2	30
09 Останати осигурувања на имот	223	217	97,3	-6
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	952	1.006	105,7	54
13 Општо осигурување од одговорност	41	33	80,5	-8
18 Осигурување на туристичка помош	84	191	227,4	107
Вкупно	1.743	2.006	115,1	263

Графикон бр.16 - Број на резервирани штети

Графикон бр.17 - Структура на број на резервирани штети во 2016 година

4.2 ИЗНОС НА РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

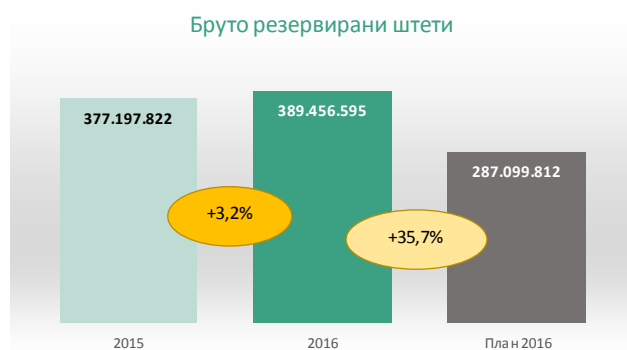
Состојбата на резервираните штети на 31 декември 2016 изнесува 389.456.595 денари (2015: 377.197.822 денари), и е зголемена за 3,2% во споредба со состојбата на истиот ден на 2015 година или резервацијата е поголема за 12.258.773 денари.

Во однос на годишниот план резервациите бележат поголем износ за 102.356.783 денари или за 35,7% повеќе резервации. Причината за ова големо отстапување е планираната ликвидација на штетите кои се резервирани во класата на Општо осигурување од одговорност, а кои не беа ликвидирани оваа деловна година.

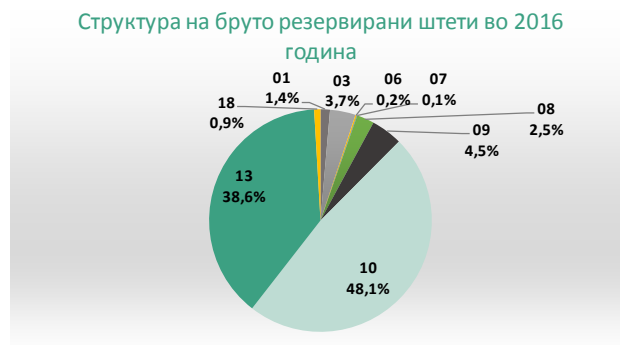
Табела бр.16 - Бруто резервирани штети

Класи на осигурување	Бруто резервирани штети			Индекс		Разлика помеѓу	
	2015	2016	План 2016	2016/ 2015	2016/П 2016	2016 & 2015	2016 & П 2016
01 Осигурување од незгода	6.239.045	5.374.921	5.146.654	86,1	104,4	-864.124	228.267
02 Здравствено осигурување	7.500			0,0	0,0	-7.500	0
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	19.828.820	14.473.169	24.459.122	73,0	59,2	-5.355.651	-9.985.953
06 Осигурување на пловни објекти (каска)		800.000		0,0	0,0	800.000	800.000
07 Осигурување на стока превоз (карго)	245.000	300.000		122,4	0,0	55.000	300.000
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	12.279.743	9.815.770	11.964.792	79,9	82,0	-2.463.973	-2.149.022
09 Останати осигурувања на имот	24.467.414	17.717.671	19.966.768	72,4	88,7	-6.749.743	-2.249.097
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	143.263.081	187.223.293	142.454.862	130,7	131,4	43.960.212	44.768.431
13 Општо осигурување од одговорност	166.845.087	150.182.161	80.042.436	90,0	187,6	-16.662.926	70.139.725
18 Осигурување на туристичка помош	4.022.132	3.569.610	3.065.178	88,7	116,5	-452.522	504.432
Вкупно	377.197.822	389.456.595	287.099.812	103,2	135,7	12.258.773	102.356.783

Графикон бр.18 - Бруто резервирани штети

Графикон бр.19 - Структура на бруто резервирани штети во 2016 година

4.2.1 Структура на бруто резервирани штети

Во структурата на износот на резервираните штети најголемо учество опфаќаат резервациите на Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила со 48,1% (2015: 38%) и Општо осигурување од одговорност со 38,6% (2015: 44,2%).

Табела бр.17 - Структура на бруто резервирани штети

Класи на осигурување	Бруто резервирани штети			Разлика помеѓу	
	2015	2016	План 2016	2016 & 2015	2016 & П 2016
01 Осигурување од незгода	1,7%	1,4%	1,8%	-0,3%	-0,4%
02 Здравствено осигурување	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	5,3%	3,7%	8,5%	-1,5%	-4,8%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0,0%	0,2%	0,0%	0,2%	0,2%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	3,3%	2,5%	4,2%	-0,7%	-1,6%
09 Останати осигурувања на имот	6,5%	4,5%	7,0%	-1,9%	-2,4%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	38,0%	48,1%	49,6%	10,1%	-1,5%
13 Општо осигурување од одговорност	44,2%	38,6%	27,9%	-5,7%	10,7%
18 Осигурување на туристичка помош	1,1%	0,9%	1,1%	-0,1%	-0,2%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

5 РЕОСИГУРУВАЊЕ

Друштвото во 2016 година имаше склучено повеќе различни договори за реосигурување, и тоа:

1. Непропорционален Вишок на штети договор за имотно осигурување со капацитет од 800.000 еур и ретенција од 350.000 еур;
2. Пропорционален договор за имотно реосигурување на Вишок на штети на основа на Максимална можна штета над 800.000 еур со капацитет од 16.000.000 еур;
3. Пропорционален договор за Имотно реосигурување на ризикот земјотрес со капацитет од 7.000.000 еур;
4. Пропорционален договор за Имотно реосигурување на посеви и плодови со капацитет од 1.000.000 еур;
5. Непропорционален договор за Вишок на штети за реосигурување на катастрофални ризици (поплава, олуја и земјотрес) со капацитет од 1.000.000 еур;
6. Непропорционален Вишок на штети договор за реосигурување на домашна автомобилска одговорност и зелен картон, со капацитет до законски утврдените лимити;
7. Непропорционален договор за Вишок на штети за реосигурување на катастрофални ризици за незгода (класа 01 и 18).

Покрај овие договори компанијата обезбедува и факултативно реосигурување на ризиците кои се над нејзините максималните покретија.

Во 2016 година премијата предадена во реосигурување изнесува 67,9 милиони денари.

Цедираната премија во однос на 2015 година е намалена за 13,9%, што се должи на необновувањето на договорот за реосигурување на животни и намалените ризици во делот на посеви и плодови.

Годишниот план на цедирана премија е исполнет со 75,7%.

Штетите во реосигурување во 2016 година изнесуваат 11,5 милиони денари и имаат намалување од 21,0 % или за 19,8 милиони денари во однос на минатата година.

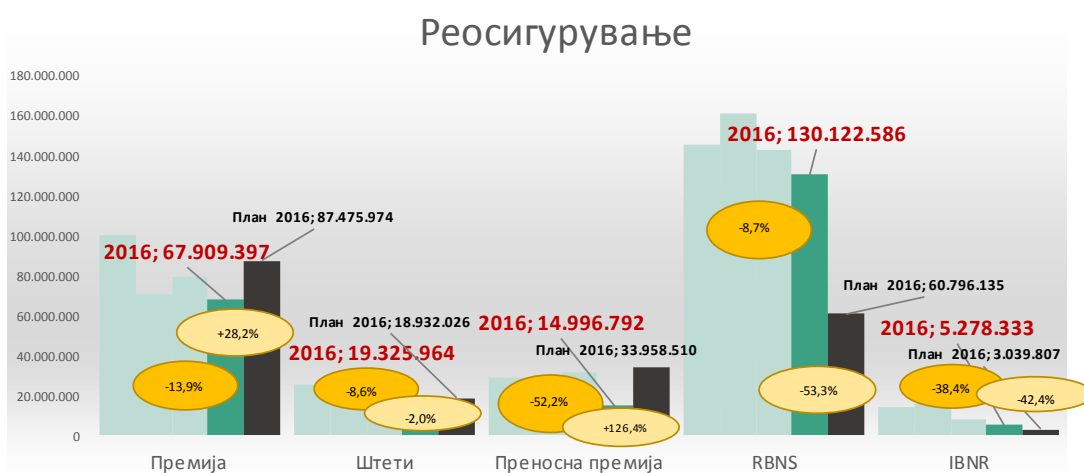
Во однос на резервациите:

- преносната премија бележи пад за 9,0% во споредба со 2015 година, поради намалениот број на договори во реосигурување преку фронтинг партнерот XL Insurance.

- резервираните штети се намалија за 8,7 % поради решавањето на дел од штетите за одговорност на ЕВН Македонија.

- резервите за настанати, а непријавени штети се намалени за 38,0% поради завршувањето на рокот за пријавување на штети од одговорност од ЕВН Македонија.

Графикон бр.20 - Реосигурување 2016 година

6 ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

6.1 БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

Техничките резерви на крајот на 2016 година се пресметани и издвоени во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурување и Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и истите овозможуваат долгорочно исполнување на обврските од договорите за осигурување.

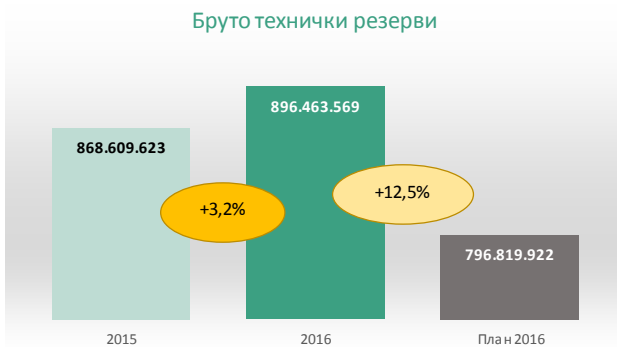
Техничките резерви се состојат од:

- **резерви за преносни премии**, пресметани по принципот *pro rata temporis*;
- **резерви за бонуси и попусти**; и
- **резерви за штети**, кои ги вклучуваат резервите за пријавените, а сеуште неликвидирани штети, резервите за настанати, но непријавени штети и резервите за трошоци за штети.

Табела бр.18 - Бруто технички резервации

Класи на осигурување	Бруто технички резервации			Индекс		Разлика помеѓу	
	2015	2016	План 2016	2016/ 2015	2016/ П 2016	2016 & 2015	2016 & П 2016
01 Осигурување од незгода	35.422.194	37.861.917	41.581.210	106,9	91,1	2.439.723	-3.719.293
02 Здравствено осигурување	324.744	150.338	548.610	46,3	27,4	-174.406	-398.272
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	70.612.032	71.353.670	73.453.666	101,1	97,1	741.638	-2.099.996
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	94.178	915.587	67.048	972,2	1.365,6	821.409	848.539
07 Осигурување на стока превоз (карга)	779.845	1.003.438	759.675	128,7	132,1	223.593	243.763
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	47.970.253	39.298.351	42.929.637	81,9	91,5	-8.671.902	-3.631.286
09 Останати осигурувања на имот	55.913.390	54.629.787	66.312.059	97,7	82,4	-1.283.603	-11.682.272
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	459.299.566	515.386.637	467.436.758	112,2	110,3	56.087.071	47.949.879
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	474.754	388.503	468.838	81,8	82,9	-86.251	-80.335
13 Општо осигурување од одговорност	186.506.319	163.049.621	90.101.780	87,4	181,0	-23.456.698	72.947.841
15 Гаранциско осигурување	41.096	29.704	33.070	72,3	89,8	-11.392	-3.366
16 Финансиски штети	1.681.107	788.888	1.984.062	46,9	39,8	-892.219	-1.195.174
18 Осигурување на туристичка помош	9.490.145	11.607.128	11.143.509	122,3	104,2	2.116.983	463.619
Вкупно	868.609.623	896.463.569	796.819.922	103,2	112,5	27.853.946	99.643.647

Графикон бр.21 - Бруто технички резерви

Графикон бр.22 - Структура на бруто технички резерви во 2016 година

Бруто техничките резерви на Друштвото на 31.12.2016 година изнесуваат 896.463.569 денари, што е за 3,2% повисок износ споредено со претходната година.

Во однос на планот за 2016 година, бруто техничките резерви бележат поголем износ од 99.643.647 денари, односно истите се повисоки од планираните за 12,5%. Оваа разлика е резултат на ситуацијата кај резервите за штети, каде што состојбата на крајот на 2016 година е за околу 96,7 милиони денари повисока во однос на планската. Причината за ова во најголем дел се должи на резервациите за Општо осигурување од одговорност (разлика од околу 70 милиони денари кај пријавените штети), каде што се планираше решавање на голем износ на штетите кои беа во резервација на почетокот на годината, но истите во најголем дел останаа резервирани и на крајот на 2016 година. Воедно, има и покачување на резервациите кај Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила (повеќе штети од еден штетен настан во Р. Србија во износ од околу 21,2 милиони денари, потоа покачување на една резерва за 10,7 милиони денари).

Преносните премии на крајот на 2016 се за 21.254.789 денари повисоки во однос на крајот на 2015 година, што се должи на порастот на полисираната премија од преку 48 милиони денари.

Табела бр.19 - Структура на бруто технички резервации

Класи на осигурување	Бруто технички резервации			Разлика помеѓу	
	2015	2016	План 2016	2016 & 2015	2016 & П 2016
01 Осигурување од незгода	4,1%	4,2%	5,2%	0,1%	-1,0%
02 Здравствено осигурување	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	-0,1%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	8,1%	8,0%	9,2%	-0,2%	-1,3%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%	0,1%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	5,5%	4,4%	5,4%	-1,1%	-1,0%
09 Останати осигурувања на имот	6,4%	6,1%	8,3%	-0,3%	-2,2%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	52,9%	57,5%	58,7%	4,6%	-1,2%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,1%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	21,5%	18,2%	11,3%	-3,3%	6,9%
16 Финансиски штети	0,2%	0,1%	0,2%	-0,1%	-0,2%
18 Осигурување на туристичка помош	1,1%	1,3%	1,4%	0,2%	-0,1%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

6.2 НЕТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

Нето техничките резерви (брuto технички резерви намалени за износот предаден во реосигурување) се за 6,5% повисоки во однос на претходната година. Промените кај вкупните нето технички резервации во однос на минатата година во одредена мера соодветствуваат на порастот на портфолиото на Друштвото.

Табела бр.20 - Нето технички резервации

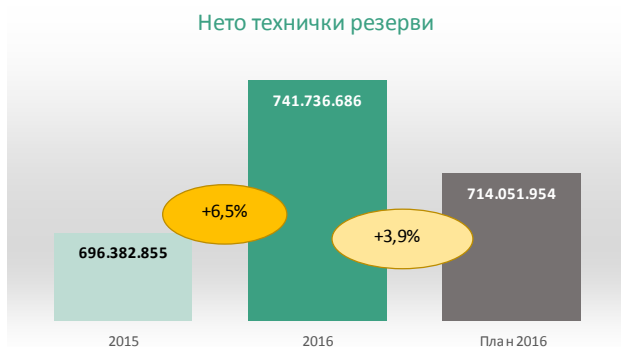
Класи на осигурување	Нето технички резервации			Индекс		Разлика помеѓу	
	2015	2016	План 2016	2016/2015	2016/П 2016	2016 & 2015	2016 & П 2016
01 Осигурување од незгода	35.422.194	37.267.169	41.122.184	105,2	90,6	1.844.975	-3.855.015
02 Здравствено осигурување	324.744	150.338	548.610	46,3	27,4	-174.406	-398.272
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	70.612.032	71.353.670	73.453.666	101,1	97,1	741.638	-2.099.996
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	94.178	915.587	67.048	972,2	1.365,6	821.409	848.539
07 Осигурување на стока превоз (карго)	779.845	1.003.438	759.675	128,7	132,1	223.593	243.763
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	39.285.877	32.794.608	33.480.498	83,5	98,0	-6.491.269	-685.890
09 Останати осигурувања на имот	46.946.250	41.332.511	56.555.543	88,0	73,1	-5.613.739	-15.223.032
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	459.299.566	515.386.637	467.436.758	112,2	110,3	56.087.071	47.949.879
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	474.754	388.503	468.838	81,8	82,9	-86.251	-80.335
13 Општо осигурување од одговорност	32.394.825	29.071.712	27.548.493	89,7	105,5	-3.323.113	1.523.219
15 Гаранциско осигурување	41.096	29.704	33.070	72,3	89,8	-11.392	-3.366
16 Финансиски штети	1.217.349	755.930	1.434.062	62,1	52,7	-461.419	-678.132
18 Осигурување на туристичка помош	9.490.145	11.286.879	11.143.509	118,9	101,3	1.796.734	143.370
Вкупно	696.382.855	741.736.686	714.051.954	106,5	103,9	45.353.831	27.684.732

Табела бр.21 - Нето технички резервации

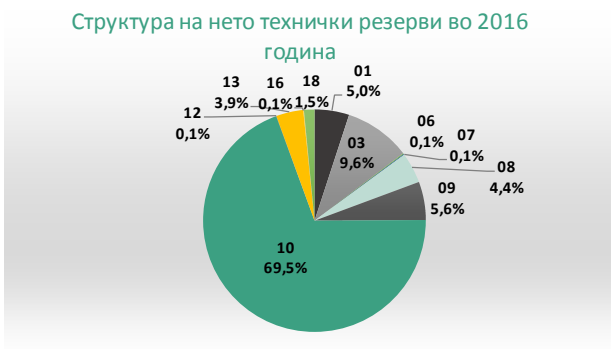
	Нето технички резервации			Индекс	
	2015	2016	План 2016	2016/2015	2016/П 2016
Преносна премија	321.357.848	342.612.637	338.474.570	106,6	101,2
Преносна премија во РЕ	21.141.957	19.325.964	18.932.026	91,4	102,1
НЕТО ПРЕНОСНА ПРЕМИЈА	300.215.891	323.286.673	319.542.544	107,7	101,2
Резерви за пријавени штети	377.197.822	389.456.595	287.099.812	103,2	135,7
Резерви за пријавени штети во РЕ	142.522.225	130.122.586	60.796.135	91,3	214,0
НЕТО РЕЗЕРВАЦИИ ЗА ПРИЈАВЕНИ ШТЕТИ	234.675.597	259.334.009	226.303.677	110,5	114,6
Резерви за непријавени штети	161.494.078	155.601.253	162.189.931	96,4	95,9
Резерви за непријавени штети во РЕ	8.562.586	5.278.333	3.039.807	61,6	173,6
НЕТО РЕЗЕРВАЦИИ ЗА НЕПРИЈАВЕНИ ШТЕИ	152.931.492	150.322.920	159.150.124	98,3	94,5
Резерви за бонуси и попусти	3.172.956	2.252.391	3.439.486	71,0	65,5
Резерви за директни и индиректни трошоци	5.386.919	6.540.693	5.616.123	121,4	116,5
ОСТАНАТИ РЕЗЕРВАЦИИ	8.559.875	8.793.084	9.055.609	102,7	97,1
НЕТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	696.382.855	741.736.686	714.051.954	106,5	103,9

Графикон бр.23 - Нето технички резерви

Графикон бр.24 - Структура на нето технички резерви во 2016 година

6.2.1 Структура на нето технички резервации

Табела бр.22 - Структура на нето технички резервации

Класи на осигурување	Нето технички резервации			Разлика помеѓу	
	2015	2016	План 2016	2016 & 2015	2016 & П 2016
01 Осигурување од незгода	5,1%	5,0%	5,8%	-0,1%	-0,7%
02 Здравствено осигурување	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	-0,1%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	10,1%	9,6%	10,3%	-0,5%	-0,7%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%	0,1%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	5,6%	4,4%	4,7%	-1,2%	-0,3%
09 Останати осигурувања на имот	6,7%	5,6%	7,9%	-1,2%	-2,3%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	66,0%	69,5%	65,5%	3,5%	4,0%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	4,7%	3,9%	3,9%	-0,7%	0,1%
16 Финансиски штети	0,2%	0,1%	0,2%	-0,1%	-0,1%
17 Правни трошоци	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	1,4%	1,5%	1,6%	0,2%	0,0%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

Табела бр.23 - Структура на нето технички резервации

	Нето технички резервации			Индекс	
	2015	2016	План 2016	2016/2015	2016/П 2016
НЕТО ПРЕНОСНА ПРЕМИЈА	43,1%	43,6%	44,8%	101,1	97,4
НЕТО РЕЗЕРВАЦИИ ЗА ПРИЈАВЕНИ ШТЕТИ	33,7%	35,0%	31,7%	103,8	110,3
НЕТО РЕЗЕРВАЦИИ ЗА НЕПРИЈАВЕНИ ШТЕИ	22,0%	20,3%	22,3%	92,3	90,9
ОСТАНАТИ РЕЗЕРВАЦИИ	1,2%	1,2%	1,3%	96,4	93,5
НЕТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	100,0%	100,0%	100,0%		

7 ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ

7.1 РЕЗУЛТАТ ОД РАБОТЕЊЕТО

Во 2016 година САВА осигурување оствари позитивен финансиски резултат од своето работење во износ од 28.679.517 денари (2015: 27.913.568 денари) после платениот данок, а 32.327.404 денари (2015: 31.416.495 денари) добивка пред одданочување.

Вкупните приходи од работењето изнесуваат 719.429.454 денари (2015: 659.309.219 денари), што претставува пораст од 9,1% или 60.120.235 денари повеќе приходи во однос на минатата деловна година.

Вкупните расходи од работењето во 2016 година изнесуваа 687.102.050 денари (2015: 627.892.725 денари), што е за 9,4% или 59.209.326 денари повеќе од минатата 2015 година.

Табела бр.24 – Биланс на успех за 2016 година

БУ: Биланс на успех

Опис на позиција	Износ		Индекс 2016/2015
	Тековна деловна година	Претходна деловна година	
А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	719.429.454	659.309.219	109,1
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)	660.554.175	611.962.443	107,9
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА	20.566.448	22.890.959	89,8
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	8.474.047	9.243.420	91,7
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	7.866.286	8.897.461	88,4
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	21.968.498	6.314.936	347,9
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	687.102.050	627.892.725	109,4
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ	311.892.193	288.328.606	108,2
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	-920.565	1.067.912	-86,2
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	26.095.030	2.579.510	1.011,6
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО	298.719.613	277.892.488	107,5
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА	790.918	809.953	97,6
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	38.626.219	35.205.824	109,7
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	7.270.271	2.516.616	288,9
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКЛУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	4.628.371	19.491.814	23,7
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ	32.327.404	31.416.495	102,9
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	3.647.887	3.502.927	104,1
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ	28.679.517	27.913.568	102,7

Графикон бр.25 - Движење на резултатот од работењето во периодот 2012-2016 година

8 ФИНАНСИСКА ПОЛОЖБА

8.1 АКТИВА И ПАСИВА

САВА осигурување а.д. во 2016 година работи со стабилно портфолио и адекватна структура на капитал.

Вкупната актива на Друштвото изнесуваат 1.318.317.899 денари (2015: 1.294.410.071 денари), што е повеќе од претходната година за 23.907.829 денари или повеќе за 1,8%.

Најзначајни ставки во билансот на состојба на Друштвото за 2016 година се:

- **Вложувањата** се во износ од 928.093.157 денари (2015: 871.549.222 денари). Вложувањата се зголемени во однос на минатата деловна година и тоа за 6,5% или за 56.543.935 денари. Најголемо влијание врз зголемување на вложувањата има добрата ликвидносна состојба во текот на деловната 2016 година. Нивното учество во вкупната актива на Друштвото опфаќа 70,4% (2015: 67,3%).

- **Побарувањата** оваа деловна година се намалени за 10,4% или 19.459.767 денари, и изнесуваат 167.182.559 денари (2015: 186.642.326 денари), главо од подобрената наплата на премија на Друштвото.

- **Бруто техничките резерви** изнесуваат 896.463.569 денари (2015: 868.609.623 денари) и се зголемени за 27.853.946 денари или за 3,2% во однос на крајот на 2015 година како резултат на зголемените резерви за преносни премии и резервации на штети кои настанаа оваа година. Нивното учество во вкупната актива на Друштвото опфаќа 68,0% (2015: 67,1%)

- **Обврските** на Друштвото се во износ од 100.031.409 денари (2015: 128.152.257 денари) и се помали во однос на лани за 28.120.848 денари или помалку за 21,9%. Обврските најмногу се намалени во делот на Обврски од работи за соосигурување и реосигурување, и тоа во вкупен износ од 40.099.417 денари, поради измирувањето на заостанатиот долг према Сава Ре.

Табела бр.25 – Биланс на состојба за 2016 година

БС: Биланс на состојба

Опис на позиција	Износ		Индекс 2016/2015
	Тековна деловна година	Претходна деловна година	
АКТИВА	1.318.317.899	1.294.410.071	101,8
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	8.424.759	10.022.870	84,1
Б. ВЛОЖУВАЊА	928.093.157	871.549.222	106,5
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ	154.726.883	172.226.772	89,8
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	0	4.200.194	0,0
Ѓ. ПОБАРУВАЊА	167.182.559	186.642.326	89,6
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА	34.064.156	27.624.964	123,3
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	25.826.385	22.143.723	116,6
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	25.445.977	13.720.781	185,5
ПАСИВА	1.318.317.899	1.294.410.071	101,8
А. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	310.804.353	286.449.038	108,5
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	896.463.569	868.609.623	103,2
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	10.320.283	10.141.956	101,8
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	698.285	1.057.197	66,1
Ж. ОБВРСКИ	100.031.409	128.152.257	78,1
Ј. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	25.445.977	13.720.781	185,5

8.2 КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Спрема важечката Законска регулатива (Сл.весник 79/2007) сите осигурителни друштва кои обавуваат неживотни осигурувања требаат до крајот на годината да обезбедат минимален капитал во износ од 3 милиони ЕУР во гарантниот фонд.

Во текот на 2016 година САВА осигурување а.д. бележи зголемување на вкупниот капитал на Друштвото поради остварениот позитивен финансиски резултат на крајот на 2016 година. Друштвото бележи зголемување и во останатите делови од Капиталот, и тоа во Ревалоризационите резерви, Резервите на капиталот и Нераспоредената добивка.

Графикон бр.26 - Движење на активата и капиталот на Друштвото во периодот 2012-2016 година

IV. ОСТАНАТИ ПОДАТОЦИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РАБОТЕЊЕТО

1 УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

1.1 СТРАТЕШКИ НАСОКИ ОД ОБЛАСТА НА УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Во САВА осигурување, а.д. Скопје ги следиме следните стратешки насоки во областа на управувањето со човечките ресурси, и тоа:

- развој на HR функцијата во Друштвото,
- развој на организациската култура,
- развој и обука на вработените на сите нивоа во организацијата,
- грижа за безбедноста и здравјето на вработените и
- почитување на правата на вработените согласно Законот за работни односи и општиот колективен договор.

1.2 КЛУЧНИ АКТИВНОСТИ ОД ОБЛАСТА НА УПРАВУВАЊЕ СО КАДРИ ВО 2016 ГОДИНА

Во 2016 година во областа на управувањето со човечките ресурси се фокусиравме на следниве активности, и тоа:

- нови вработувања и престанок на постоечки вработувања,
- обуки на вработените на сите нивоа во Друштвото,
- различни модели на мотивирање и наградување на вработените (зголемување на платата на работникот, унапредување во работната позиција, парични награди, посета на обуки и сл.).

1.3 ВРАБОТУВАЊЕ И СТРУКТУРА НА ВРАБОТЕНИ

Главно вработувањата во текот на 2016 година во најголем дел се однесуваа на нови вработувања заради потребите на продажбата следејќи ја политиката на Друштвото за развој на сопствената продажна мрежа, а помал дел на трансформација на веќе вработени во Друштвото од определено на неопределено време. Престанокот на вработувањата во најголем дел се однесува на лица кои не постигнале задоволителни резултати во своето работење со што не им е продолжен договорот за вработување во Друштвото, а помал дел на самоиницијативно заминување од Друштвото. Најголемиот дел од флукуацијата на вработени се случува во Секторот за продажба, и тоа во агентската мрежа. Во 2016 година не е направена реорганизација во ниеден дел од работењето на Друштвото.

1.3.1 Вкупен број на вработени во Друштвото

На 31.12.2016 година вкупниот број на вработени лица во Друштвото изнесува 212, што претставува за 16 вработени лица повеќе во однос на претходната година и 13 вработени повеќе во однос на планот за 2016 година.

Политиката на вработување во 2016 година беше непосредно поврзана со потребите на работата, односно поврзана со обемот на активности во делот на продажбата и адекватната поддршка која треба да ја добива Друштвото од другите сектори, а главната цел е мотивација, усовршување и оптимално користење на потенцијалот на вработените.

Во САВА осигурување во сите сектори и самостојни служби во текот на 2016 година беше евидентирана следнава состојба на вработени, и тоа:

1. **Секторот за Штети** на 31.12.2016 год. брои 14 вработени, 2 вработени повеќе во однос на 31.12.2015 година и 2 повеќе во однос на Планот за 2016 година,
2. Во **Секторот за продажба** бројот на вработени на 31.12.2016 година изнесува 156 вработени, и тоа за 11 вработени повеќе во однос на 31.12.2015 година и 10 повеќе во однос на Планот за 2016 година,
3. **Секторот за развој и преземање на ризици** на 31.12.2016 година брои 10 вработени, 1 вработен помалку во однос на 31.12.2015 година, а еднаков број во однос на планот за 2016 година,
4. **Секторот за финансии и сметководство** брои 6 вработени на 31.12.2016 година, 1 вработен помалку во однос на 31.12.2015 година, и 1 вработен помалку во однос на планот за 2016 година,
5. **Секторот за општи и правни работи** (контрола на усогласеноста на работењето со прописите) брои 8 вработени на 31.12.2016 година, за 1 вработен повеќе во однос на 31.12.2015 година, а еднаков број во однос на планот за 2016 година,
6. **Самостојна служба за контролинг** (со набавки на средства) брои 3 вработени на 31.12.2016 година, за 1 повеќе во однос на 31.12.2015 година и во однос на планот за 2016 година;
7. **Самостојна служба за наплата на побарувања** брои 5 вработени на 31.12.2016 година, 2 повеќе во однос на 31.12.2015 година и во однос на планот за 2016 година;
8. **Самостојна служба за ИТ** брои 3 вработени на 31.12.2016 година, 1 вработен повеќе во однос на 31.12.2015 година, а еднаков број во однос на планот за 2016 година;
9. Бројот на вработени во **Управата на Друштвото, Самостојните служби за актуарски работи, внатрешна ревизија и управување со ризици** на ден 31.12.2016 година е за 1 повеќе во однос

на бројот на вработени на 31.12.2015 година заради назначување на Шеф на Самостојната служба за управување со ризици и ист со Планот за 2016 година.

Табела бр.26 - Број на вработени

Број на вработени	31.12.2015	31.12.2016	2016-2015
Кабинет на Извршен директор	4	4	0
Продажба - застапници	60	60	0
Развој - склучување и превземање на ризик за комплексни осигурувања, реосигурувања	2	1	-1
Продажба - раководство (менаџмент), шефови на регионални центри	18	20	2
Поддршка на продажба, администрација, реклама и останато	60	68	8
Продажба - комерцијалисти, референти	7	8	1
Книговодство на премии и штети	3	3	0
Управување со побарувања и наплата	3	5	2
Тарифирање	0	0	0
Штети и регреси	12	14	2
ИТ и работни процеси	2	3	1
Финансии	3	2	-1
Сметководство	4	4	0
Контролинг	2	2	0
Општи и правни работи	6	7	1
Купување и одржување на одновни средства	1	1	0
Внатрешна ревизија	1	1	0
Актуарство	1	1	0
Управување со ризик	0	1	1
Контрола на усогласеноста на работењето со прописите	1	1	0
Развој	6	6	0
Тотал	196	212	16

Табела бр.27 - Број на вработени по Еквивалент на полно работно време

Еквивалент на број на вработени	31.12.2015	31.12.2016	2016-2015
Кабинет на Извршен директор	4	4,0	0
Продажба - застапници	54	53,8	-0,3
Продажба - склучување и превземање на ризик за комплексни осигурувања, реосигурувања	2	1,0	-1
Продажба - раководство (менаџмент), шефови на регионални центри	18	20,0	2
Поддршка на продажба, администрација, реклама и останато	55,75	62,5	6,8
Продажба - комерцијалисти, референти	7	8,0	1
Книговодство на премии и штети	3	3,0	0
Управување со побарувања и наплата	3	5,0	2
Тарифирање	0	0,0	0
Штети и регреси	12	14,0	2
ИТ и работни процеси	2	3,0	1
Финансии	3	2,0	-1
Сметководство	3,75	3,8	0
Контролинг	2	2,0	0
Општи и правни работи	6	6,0	0
Купување и одржување на одновни средства	1	1,0	0
Внатрешна ревизија	1	1,0	0
Актуарство	1	1,0	0
Управување со ризик	0	1,0	1
Контрола на усогласеноста на работењето со прописите	1	1,0	0
Развој	6	6,0	0
Тотал	185,5	199,0	13,5

1.3.2 Број на вработени во Друштвото врз основа на типот на вработеност (скратено/полно работно време)

Табела бр.28 - Број на вработени по степен на образование

Вработени по типот на вработеност	2015		2016	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
Скратено работно време	19	9,7%	17	8,0%
Полно работно време	177	90,3%	195	92,0%
Вкупно	196	100,0%	212	100,0%

Табела бр.29 - Број на вработени по степен на образование

Еквивалент на вработени по типот на вработеност	2015		2016	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
Скратено работно време	10,5	5,7%	8,0	4,0%
Полно работно време	175	94,3%	191,0	96,0%
Вкупно	185,5	100,0%	199,0	100,0%

1.3.3 Вработени во Друштвото врз основа на степенот на образование

Табела бр.30 - Број на вработени по степен на образование

Степен на образование	2015		2016	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
I-IV - Степен	1	0,5%	1	0,5%
V- Степен	73	37,2%	70	33,0%
VI- Степен	6	3,1%	6	2,8%
VII- Степен	105	53,6%	122	57,5%
Магистри и Доктори	11	5,6%	13	6,1%
Вкупно	196	100,0%	212	100,0%

Табела бр.31 - Еквивалент на вработени по степен на образование

Степен на образование	2015		2016	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
I-IV - Степен	1	0,5%	1,0	0,5%
V- Степен	66,5	35,8%	64,3	32,3%
VI- Степен	6	3,2%	6,0	3,0%
VII- Степен	101	54,4%	116,3	58,4%
Магистри и Доктори	11	5,9%	11,5	5,8%
Вкупно	185,5	100,0%	199,0	100,0%

1.3.4 Вработени во Друштвото врз основа на возраст

Табела бр.32 - Број на вработени по старосна група

Старосна група	2015		2016	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
20-25	10	5,1%	8	3,8%
26-30	41	20,9%	32	15,1%
31-35	34	17,3%	45	21,2%
36-40	47	24,0%	43	20,3%
41-45	25	12,8%	41	19,3%
46-50	15	7,7%	18	8,5%
51-55	10	5,1%	9	4,2%
56+	14	7,1%	16	7,5%
Вкупно	196	100,0%	212	100,0%

Табела бр.33 - Еквивалент на вработени по старосна група

Старосна група	2015		2016	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
20-25	7,75	4,2%	6,5	3,3%
26-30	37,5	20,2%	27,5	13,8%
31-35	31	16,7%	40,3	20,2%
36-40	46	24,8%	41,8	21,0%
41-45	24,75	13,3%	41,0	20,6%
46-50	15	8,1%	17,0	8,5%
51-55	10	5,4%	9,0	4,5%
56+	13,5	7,3%	16,0	8,0%
Вкупно	185,5	100,0%	199,0	100,0%

1.3.5 Вработени во Друштвото врз основа на пол

Табела бр.34 - Број на вработени според пол

Пол	2015		2016	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
Жени	106	54,1%	123	58,0%
Мажи	90	45,9%	89	42,0%
Вкупно	196	100,0%	212	100,0%

Табела бр.35 - Еквивалент на вработени според пол

Пол	2015		2016	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
Жени	100,25	54,0%	112,3	56,4%
Мажи	85,25	46,0%	86,8	43,6%
Вкупно	185,5	100,0%	199,0	100,0%

2 ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА

Информатичката технологија е клучен фактор за зголемување на перформансите и за современо работење и подобрување на ефектите во работењето.

САВА Осигурување постојано ги следи и имплементира новините во информатичката технологија. Сите нови софтверски и хардверски иновации тековно се имплементирани во постоечката структура.

Во текот на 2016 година се доопремија сите постоечки локации со нова ИТ и телекомуникациска опрема.

СОФТВЕР:

- Воведена е нова веб страна која им овозможува на корисниците брзи информации и on-line допишување (chat)
- WebShop – Online продажба на полиси за Патничко осигурување,
- Продолжување и проширување на договорот со Microsoft,
- Набавен е нов софтвер за автоматизирање на бекап процесите - Veeam
- Извешени се контроли за безбедноста на системот.

ХАРДВЕР:

- Нова ИТ опрема за доопремување на сите постоечки канцеларии и отварање нови локации.
  - Персонални сметачи,
  - Печатачи,
  - Мултифункционални уреди,
  - Преносни работни станици.
- Воведено е ново решение за користење централни печатачи / мултифункционални уреди
- Набавен е нов Storage DELL сервер наменет за складирање на сигурносните копии (дел од комплетното бекап решение)

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ:

- Тековно се извршуваат промени на постоечките договори за фиксната телефонија и интернетот (склучени се нови, со нови услови за намалување на трошоците).
- Имплементирана е нова телефонска централа Mi-Switch со која го прошируваме бројот на корисници на фиксна телефонија, мониторинг на повици.
- Воведен е нов зелен број 0800 80 000 кој функционира 24/7
- Проширени се сервисите од SAVA-Re Словенија.

Изготвил

Билјана Аргир,

Главен оперативни директори

Русе Дракуловски,

Ило Ристовски,

Извршен директор

Петер Скварча,

